

ELEKTRO MARIBOR

infotok

julij 2012, letnik XI, številka 44

Interni informacijski list podjetja Elektro Maribor,
podjetja za distribucijo električne energije, d.d.

Prave stvari na pravi način

Kaj menimo
o Elektru Maribor

V Gis vnešena že več kot
polovica nizkonapetostnega omrežja

Rezultati
razpisa

9

20

27

4 INTERVJU

4 Prave stvari na pravi način

7 ZGODILO SE JE

9 Ozaveščanje o učinkoviti rabi električne energije

9 Predaja bona Zdravstvenemu domu

11 POSLOVANJE DRUŽBE

11 Poslovali smo ...

13 Kaj menimo o Elektru Maribor

16 IZ STROKE

16 V Gis vnesena že več kot polovica nizkonapetostnega omrežja

17 Tehnologija za bolj kakovostno oskrbo odjemalcev

19 Potapljači na delu

24 VARSTVO IN ZDRAVJE PRI DELU

24 Znanje za službo in dom

25 Gremo na počitnice

26 SINDIKAT

26 Toplo poletje, vroča jesen

27 INTERVJU

27 Sodelavec, ki se zna prilagajati

31 UPOKOJENCI

31 Dedek Mraz, Božiček in še mnogo več

34 POTOPIŠ / IZLET

34 Obisk Vojvodine, nekdanje žitnice Jugoslavije

35 Kar nekaj pivcev piva za dinar

36 Študent naj vsaj en semester preživi v tujini

38 Pozitivno presenečeni

39 DOBRO JE VEDETI

39 Iščemo naj fotografijo poletja

40 Rezultati razpisa

Jubilejne nagrade

maj, junij, julij, avgust

Delovna doba	Mesec izpolnitve	Priimek in ime	Lokacija
10	maj	Sandi Šprah	Uprava
10	julij	Andrej Praprotnik	Slovenska Bistrica
10	julij	Mihaela Šnuderl	Uprava
10	julij	Ervin Bezovnik	Maribor z okolico
20	maj	Daniel Hajnal	SE Ljutomer
20	avgust	Franc Ožek	Ptuj
30	maj	Bogomir Veber	Uprava
30	maj	Tanja Perc	Uprava
30	maj	Jožef Turkl	Murska Sobota
30	julij	Bogomir Horvat	Maribor z okolico
30	avgust	Milica Urlaub	Maribor z okolico
30	avgust	Drago Škerlak	Murska Sobota
35	junij	Marija Vezonik	Uprava
35	junij	Silva Zorko	Ptuj
35	julij	Franc Šmigoc	Ptuj
35	julij	Hilda Matijašič	SE Maribor
35	avgust	Cvetka Kolmanič	SE Ljutomer
35	avgust	Ljubomir Pisanec	Uprava
35	avgust	Marjan Zidarič	Maribor z okolico

Sodelujte!

Soustvarjajte naš Infotok. Ideje, predloge in prispevke pošljite na infotok@elektro-maribor.si ali jih oddajte v svojih tajništvihih.

<http://www.elektro-maribor.si>

Uredniški odbor:

Marko Bračič, David Gril, Bernardka Kos, Marjan Orešič, Matjaž Marko, Miro Pečovnik, Tatjana Vogrinec Bugar, Irena Podgrajšek, Milena Rajh, Boštjan Rous, Jurij Tretjak, Beti-Elizabeta Šlehta, Simona Vauhnik, Zvonko Mezga, Dragan Radulović, Darja Lapov, Jure Brunec, Mihaela Šnuderl, Jože Roškar, Franjo Lavrenčič in Karin Zagomilšek (odg. urednica)

Produkcija: Zadruga

Oblikovna zasnova: Zadruga

Naklada: 1400 izvodov

Tisk: Design Studio d.o.o.

Avtor naslovne fotografije: Ladislav Krošel

Natisnjeno: julij 2012, Letnik XI, številka 44

ELEKTRO MARIBOR d.d.

Fotografija: **Boštjan Rous**

Prava pot!

Dogaja se ... vse ... ali nič. Letos sem se odločila, da bo lepo poletje. Da ga bom videla, zaznala in v njem uživala, ga okusila. Le kje začeti?

Mmmm, pri višnjah s taščinega drevesa, ki so dale barvo in okus višnjevi piti. In s prvimi bučkami z ominega vrta. Pa tisti vrtčevski piknik s čevapčiči in krompirčkom na lokaciji, na kateri se je pred nekaj časa zbralo tudi naše športno društvo, prav nič ne zaostaja. O, pa v Mariboru poteka Festival Lent – paša za oči in ušesa. Pa tisti del prek Mure me mika ... Pa Ptujski grad in staro mestno jedro, pohajkovanje, po katerem se obvezno konča na krasnem otroškem igrišču ob železniški progi. Ta naša Slovenija je pravi raj na Zemlji, če si ga dovolimo videti. Ker je Slovenija majhna, pa ti 'osvajalsko-spoznavni' izleti ne motijo preveč niti službenega ritma. Že od nekdaj so mi bližje krajši dopusti, ki pa jih je zato več. In smo že nazaj, v službi.

V zadnjih mesecih se je v Sloveniji dogajalo toliko kot že dolgo ne – no, zadeve, ki se neposredno dotikajo nas in naših bližnjih, so opaznejše, vsi jih čutimo. Mi, 'električarji', ki imamo – kot pravijo – 'taaaake plače'. Taaaake niso, so pa O. K. in menim, da smo lahko prav vsi zadovoljni, da imamo službo in plačo – glede na današnjo situacijo. Vsak

dan lahko beremo o propadlih podjetjih, delavcih na cesti, o socialnih stiskah ... Pa ne le beremo ... še huje je, ko jih vidimo. Pa mogoče danes to še ni tako vidno, bojim pa se, da bo čez nekaj časa.

Možnost in priložnost imamo, da svoje znanje širimo v vse smeri. Da znamo več. To nam odpira nova obzorja in področja delovanja. Izkoristimo to. Vsi mi veliko znamo. Bi to naučili še koga drugega? Pa drugi nas? Saj poznate tisti rek 'Več znaš, več veljaš'. Drži. Prav res je. Več veljamo pri drugih ali pa pri sebi. Tako rada bi znala to, pa to, pa tisto, pa še to – samo zase. Za svoje veselje, užitek, znanje. In to se bom naučila. Če ne zdaj, pa pozneje. Ko si bom rezervirala čas samo zase. Nikoli ni prepozno.

Aja, se vam kdaj zbudijo skomini po stvareh, ki ste jih radi počeli v otroštvu? Mislim, tistih, ki ste jih bolj radi počeli kot vaši prijatelji. Mogoče pa so te tiste prave. Mogoče je to naša pot. Tudi če je nismo živeli, lahko zdaj stopimo nanjo. Prinaša srečo in veselje ...

Dragi sodelavci, želim vam čudovito poletje in čim več časa za svoje male radosti. ⚡

ELEKTRO MARIBOR

Energija zame!

Karin Zagomilšek,
urednica

Besedilo: **Karin Zagomilšek** • Fotografija: **Dragan Radulović, Karin Zagomilšek**

Prave stvari na pravi način

Distribucijski intervju

O aktualnih temah na širokem področju distribucije in vzdrževanja smo se pogovarjali s štirimi sodelavci, ki so govorili vsak o svojem področju, ki ga resnično dobro poznajo. In kdo so to? Mitja Prešeren (MP), Arpad Gaal (AG), Simon Supanič (SS) in Zvonko Mezga (ZM). Pa pogledjmo, kaj so povedali ...

Kateri so glavni cilji in projekti področja distribucije letos?

MP: »Na področju odjema je v prvi vrsti to cilj, ki je prepoznan tudi kot najpomembnejši cilj družbe v letu 2012, gre pa za doseganje parametrov komercialne kakovosti skladno z zahtevami regulatorja. Naslednji je cilj, ki je za razvoj družbe izjemnega pomena je uspešna realizacija prenove informacijskega sistema, ki ga izvaja Informatika, d. d., in zunanji izvajalec. Trenutno smo v fazi testiranja novega obračunskega sistema uporabe omrežja, v naslednjih mesecih pa bo sledilo testiranje še preostalih segmentov poslovanja. Naše vloge pri tem projektu so: postavljanje zahtev, testiranje programskih rešitev in usklajevanje z zakonodajo. Na področju števnih meritev tudi v letošnjem letu nadaljujemo gradnjo sistema naprednega merjenja, ki je osnovni gradnik pametnih omrežij. V rebalansu je predvideno, da bomo v sistem naprednega merjenja vključili 12.800 merilnih mest uporabnikov omrežja na nizki napetosti, katerim se moč ne meri, kar pomeni, da se bo delež naprednega merjenja na področju gospodinjstev in malih poslovnih odjemalcev povečal na 28 %. Seveda pa je treba omeniti še pravočasno in kakovostno servisiranje dobaviteljev in uporabnikov omrežja, kar je tudi eden izmed

Simon Supanič

glavnih pogojev za učinkovito delovanje trga z električno energijo.«

Kakšne so naloge enot (OE/SE)?

MP: »Na OE se na področju odjema izvajajo operativne naloge s področja števnih meritev, obračuna, dostopa do omrežja in odnosov z uporabniki omrežja.«

V kakšnem stanju je omrežje Elektra Maribor? Kaj moramo narediti, da bi ga izboljšali?

SS: »Vzdrževanje je ena pomembnejših funkcij, ki jih mora izvajati vsak lastnik ali upravljalavac katerega koli tehničnega sistema. V Elektru Maribor imamo 166,4 km vodov VN, ki so redno vzdrževani po določeni periodiki. Skrb vzbujajoče je dejstvo, da je starost večine daljnovodov 30 let ter da so vodniki in izolacija dotrajani, na kar nas je opozorila zima 2009, ko je prišlo do izpadov električne energije. Imamo 3.859,1 km SN-vodov in 12.038 km NN-vodov. Podatek, da je 53 % SN-nadzemnih vodov amortiziranih oz. brez vrednosti, pove, da služba vzdrževanja še vedno dela na delovnih sredstvih, katerih življenjska doba je pretekla in bi jih bilo treba v celoti obnoviti. Problematika pri nadzemnih vodih je predvsem v tem, da stojnih mest (predvsem lesenih oporišč – drogov), ki jih je

187.826, ne zamenjamo dovolj hitro glede na dotrajanost drogov. Če upoštevamo, da je realna življenjska doba drogov 15 let, bi morali letno zamenjati kar 11.714 stojnih mest. V povprečju pa jih zamenjamo 6.105, kar pomeni, da jih zamenjamo 48 % prema- lo glede na desetletno povprečje. Imamo še 3.400 TP. Transformatorske postaje na železnem jamboru bi bilo treba obnavljati vsakih deset let, česar ne izvajamo. 253 transformatorskih postaj na lesenem drogu, ki so se gradile med letoma 1980 in 1985, je dotrajanih. Pri transformatorskih postajah imamo 35 % objektov, ki so brez računovodske vrednosti oz. so amortizirani. Distribucijski transformatorji, nameščeni v TP, imajo povprečno starost 25,8 leta, življenjska doba transformatorjev pa je 33 let. Stanje EEN je na posameznih območjih zelo slabo. Menim, da bi bilo za opravljanje vseh potrebnih del nujno rešiti kadrovske vire (zadostno število monstorskega osebja: primerno usposobljeni delavci na posameznih delovnih mestih, ki bodo sposobni izvajati zastavljene naloge), materialne vire, ustrezna orodja, vozila (pri teh so težave dotrajanost in veliki stroški vzdrževanja) ter naprave, ki bodo omogočile, da bomo lahko opravili zahtevane naloge vzdrževanja na EEN ter tako zagotovili varno in zanesljivo oskrbo z električno energijo.«

Katere so glavne/pomembnejše investicije v letošnjem letu? Kakšni so načrti za naprej?

AG: »Letošnje pomembnejše investicije poleg SN- in NN-objektov so izvedba 110 kV kablovoda RTP Koroška vrata–RTP Pekre, dokončanje rekonstrukcije RTP Radvanje, končanje gradbenih del na RTP Podvelka, dokončanje gradbenih del na RTP Mačkovci in priprava dokumentacije za zaključitev 110 kV Pomurske zanke (RTP MS–RTP Mačkovci–RTP Lendava).«

MP: »To je uvajanje sistema naprednega merjenja. Uvedba sistema naprednega merjenja prinaša koristi Elektru Maribor, d. d., in tudi dobaviteljem ter predvsem odjemalcem. Za nas to pomeni kakovostnejše podatke zaradi daljinskega odčitavanja, hitrejše odkrivanje napak v meritvah, hitrejše odkrivanje kraja električne energije in s tem vpliv na zmanjšanje izgub v omrežju itn. Dobavitelji na osnovi prejetih podatkov izdajajo račune odjemalcem po dejanski porabi od prvega do zadnjega dne v mesecu, hkrati pa imajo možnosti oblikovanja inovativnejših paketov oskrbe. Odjemalec plača, kar dejansko porabi – ni več letnega obračuna in neprijetnih presenečenj zaradi višine le-tega. Uvajanje sistema naprednega merjenja pa omogoča tudi izvajanje aktivnosti s področja prilagajanja odjema in upravljanja s porabo. Z vidika Elektra Maribor, d. d., je v zvezi s tem pomembno zniževanje konične obremenitve v distribucijskem omrežju in s tem investicijskih vlaganj. Končnemu odjemalcu pa je seveda (tukaj morajo svojo vlogo odigrati tudi dobavitelji) interes zmanjševanje stroškov električne energije. Ključna cilja sta torej zmanjševanje porabe in omejitev rasti konične moči. V sistem naprednega merjenja imamo trenutno vključenih že cca 50.000 merilnih mest na NN, katerim se moč ne meri; pri tem smo vodilni v slovenskem prostoru.«

Kolikšna sredstva so namenjena za letošnje investicije? In v primerjavi s preteklimi leti?

AG: »Za letošnje investicije je namenjenih cca 20.400.000 EUR. To je za približno 30 % manj kot lani.«

Kako bomo ob stalni težnji k zmanjšanju oziroma optimizaciji stroškov dosegali ustrezno zanesljivost napajanja?

AG: »Ustrezno zanesljivost napajanja bomo morali dosegati z manj sredstvi. To je dejstvo. Vendar se je treba zavedati, da se s tem, ko se zmanjšujejo sredstva, temu primerno zmanjšuje kakovost vgrajenih materialov, s tem pa se strmo zmanjšuje življenjska doba materialov. Posledica bo manj zanesljivo napajanje odjemalcev. Tudi to je dejstvo.«

Kaj pomenijo kazalniki komercialne kakovosti in kaj nam bodo prinesli?

MP: »V aprilu in maju so potekala izobraževanja zaposlenih na temo kazalnikov komercialne kakovosti in uporabe dokumentnega sistema. Poudarek izobraževanj je bil na praktični uporabi dokumentnega sistema, saj le-ta predstavlja eno izmed ključnih orodij za vnos vhodnih podatkov za izračune kazalnikov. Pri tem je pomembno, da so vhodni podatki pravočasno in pravilno evidentirani. Spremljanje kazalnikov komercialne kakovosti je treba izvajati skladno z določili Akta o posredovanju podatkov o ka-

kovosti oskrbe z električno energijo. Namen uvedbe kazalnikov komercialne kakovosti je zagotoviti čim višjo raven storitev za uporabnike omrežja skladno s sistemskimi oz. z jamčnimi standardi. Doseganje parametrov komercialne kakovosti je tudi najvišje postavljen cilj naše družbe v letu 2012. Regulator trga bo na osnovi tega ocenjeval učinkovitost posameznega izvajalca nalog SODO. Kazalniki bodo javno objavljeni na spletnih straneh in s tem dostopni širši javnosti.«

Kje vidite izzive, šibke točke, ki jih moramo v Elektru Maribor izboljšati?

AG: »Še vedno premalo naredimo pri odnosu do naravnega okolja in prijaznosti do odjemalcev. Izziv bi lahko bil, da bi se še aktivneje vključevali npr. v občinske politike urejanja infrastrukture.

SS: »V našem podjetju moramo predvsem razmišljati o dejavnosti distribucije (v imenu družbe je zapisano »podjetje za distribucijo

Mitja Prešern

Zvonko Mezga

električne energije») in mislim, da je naše »poslanstvo« ravno distribucija električne energije prek EEN. Prav tako moramo več razmišljati o obstoječih EEN, ki morajo obratovati varno in zanesljivo, ter zagotoviti odjemalcem nemoteno oskrbo z električno energijo in električno napetost po standardu SIST 50160.«

MP: »Z uvajanjem naprednih tehnologij, konkretno pametnih omrežij, bodo postavljeni temelji, da bo upravljanje distribucijskega omrežja v prihodnosti še učinkovitejše. Ne nazadnje nam to že narekuje razvoj trga. Ob tem pa ne smemo pozabiti, da mora biti naš osnovni cilj zanesljiva in varna oskrba z električno energijo. Treba je gledati naprej, vendar ob tem misliti tudi na sedanost.«

ZM: »Globalno pomanjkanje energije v povezavi s problematiko izpustov toplogrednih plinov ter segrevanjem ozračja je v zadnjih letih ob stalni zahtevi po kakovostni oskrbi z električno energijo zelo izpostavilo proizvodnjo električne energije iz obnovljivih virov in učinkovito rabo energije. Oskrba z električno energijo postaja vedno zahtevnejša in kompleksnejša. Priklop in obratovanje obnovljivih virov povzročata neželene spremembe parametrov oskrbe, ki jih moramo obvladovati z dodatnimi stroški in ukrepi. Veliko dodatnih zahtev pri meritvi električne energije so prinesli tudi globalni in vedno bolj dinamični trg z električno energijo ter vedno bolj prisotno varčevanje z energijo ter učinkovita raba energije. Vse to terja uvajanje »pametnih števec« in »pametnih omrežij«. EU in Slovenija skozi različne razpise podpirata razvoj tega področja in tukaj so številne priložnosti. Ustrezno zgrajeno in vzdrževano elektroenergetsko omrežje, ki je osnovni pogoj za kakovostno oskrbo z električno energijo, prav tako ni samoumevno. Tudi tukaj je ogromno izzivov: zagotovitev kakovostne oskrbe z električno energijo ob stalni rasti porabe, starost in obnova naprav, uvajanje novih tehnologij, razvoj energetske infrastrukture in njeno umeščanje v prostor ... Vse to so nenehni izzivi, s katerimi se dnevno srečujemo pri svojem delu. Naše izkušnje, inovativni pristop in nenehno učenje nam lahko zagotovijo izvajanje številnih novih storitev z dodano vrednostjo za proizvodnjo, distribucijo, upravljanje, vzdrževanje in za varčevanje z električno energijo. Te storitve bodo tudi v prihodnje naše podjetje umestile med prepoznavne in uspešne na tem področju. Izzivi so tudi priložnosti, kjer

so mogoči sinergijski učinki. Dejstvo je, da so finančni viri omejeni in da moramo izkoristiti vse priložnosti, s katerimi lahko vplivamo na izboljšanje stanja oskrbe z električno energijo na našem oskrbovalnem območju. Vsaka sprememba, ki jo vpeljujemo, pa odkriva tudi naše šibke točke. S pravim pristopom lahko le-te tudi v prihodnje uspešno odpravljamo.«

Katere so prednosti Elektra Maribor?

AG: »Prednosti našega podjetja sta prepoznavnost in zgodovina podjetja. Ker smo v tem prostoru vpeti v vse družbene dejavnosti in smo s tem stalno prisotni v okolici, se nam dejansko ni treba oglaševati. Oglašuje nas torej že sama prisotnost in samo od nas je odvisno, kakšen predznak ima naša priljubljenost.«

SS: »Izkušnje v delu z distribucijo, znanje in pripadnost zaposlenih, enoten kolektiv, ki zna in zmore in hoče ...«

MP: »Znanje, izkušnje, oboje skupaj z dejstvom, da smo že prisotni na več kot 212 tisoč merilnih mestih.«

ZM: »Prednosti Elektra Maribor so: tradicija in izkušnje v oskrbi z električno energijo, blagovna znamka Elektro Maribor, ki ima še vedno dober glas in odpira vrata, velik potencialni trg z več kot 200.000 odjemalci električne energije, dobri odnosi s številnimi gospodarskimi subjekti in z javnimi ustanovami. Razpolagamo tudi z ogromno znanja in s kadrom, ki še zdaleč ni izkoristil vsega svojega potenciala. Prednost so tudi številne tržne priložnosti, ki so v sinergiji z našo dejavnostjo, pri katerih lahko ponudimo nove produkte in storitve z dodano vrednostjo.

Predvsem pa je prednost visoko prisoten občutek pripadnosti podjetju pri zaposlenih, ki jo predstavljajo strokovnost, odgovornost in poštenost in se najbolj odraža v dobrem mnenju kupcev naših produktov in storitev ter poslovnih partnerjev.«

Česa bi si vi kot zaposleni v Elektru Maribor še želeli?

AG: »Želel bi si jasnejšo politiko poslanstva družbe v prostoru. Ali smo javno podjetje ali smo delniška družba. Oboje ne moremo biti.«

ZM: »Da se pri zaposlenih tudi v prihodnje ohrani visoko prisoten občutek pripadnosti podjetju. Zaposleni so slika podjetja.«

Sporočilo zaposlenim?

SS: »V nesreči spoznaš prijatelja, pravijo. Mi se poznamo in spoznavamo ob havarijah in defektih na terenu, v nemogočih razmerah, kot so: sneg, led, dež, veter in drugo, kot se je zgodilo npr. januarja 2009, ko so ostali odjemalci brez električne energije. Takrat stopimo skupaj, si zaupamo in spoštujemo drug drugega; in takrat spoznamo drug drugega. Ne zapravimo tega.«

AG: »Delaj strokovno in dobro ter hkrati razmišljaj dolgoročno. To se vedno najbolje obrestuje.«

MP: »V obdobju do 2020 so pred nami veliki izzivi, in če bomo delali prave stvari na pravi način ter ob tem zasledovali enake cilje, smo lahko najboljši.«

ZM: »Bodimo ponosni na svoje podjetje: ima bogato zgodovino in tradicijo, dobro ime in izjemno priložnost, da z našim uspešnim delom tako nadaljuje tudi v prihodnje. Vse je odvisno le od nas.« ⚡

Arpad Gaal

Besedila: **Irena Podgrajšek in Karin Zagomilšek** • Fotografije: **arhiv Elektra Maribor**

Zgodilo se je ...

Srečanje predsednika uprave s sodelavci družbe in Energija plus

Mag. Boris Sovič, novi predsednik družbe, se je srečal z zaposlenimi na enotah in upravi ter z zaposlenimi v hčerinskem podjetju Energija plus.

Sodelavcem se je predstavil in jih seznanil s pogledi, pričakovanji ter z načrti za dobro delovanje in konkurenčnost družbe.

Pred srečanji s sodelavci je obiskal vodje enot, ki so mu predstavili aktivnosti in ga seznanili z aktualno problematiko. Po delovnih sestankih je obiskal župane občin na lokacijah enot. ⚡

Elektro Maribor na Dnevih energetikov

Tudi letos je družba Elektro Maribor skupaj s hčerinsko družbo Elektro Maribor Energija plus v aprilu sodelovala s svojim razstavnim prostorom na 14. Dnevih energetikov v Portorožu. Največ zanimanja je bilo za učinkovito rabo energije.

Srečanje energetskih menedžerjev Slovenije je potekalo pod geslom Učinkovita raba naravnih virov. Udeležilo se ga je več domačih in tujih strokovnjakov. Podeljena so bila priznanja in nagrade za najbolj energetsko učinkovito podjetje in projekt. ⚡

Izobraževanje Uvajanje kazalnikov komercialne kakovosti z dokumentnim sistemom

Spremljanje kazalnikov je treba izvajati skladno z določili Akta o posredovanju podatkov o kakovosti oskrbe z električno energijo. Namen je zagotoviti čim višjo raven storitev za uporabnike omrežja skladno s sistemskimi oz. z zajamčenimi standardi. Doseganje parametrov komercialne kakovosti je cilj družbe v letu 2012.

Poudarek izobraževanj je bil na praktični uporabi dokumentnega sistema, ki je eno ključnih orodij za vnos vhodnih podatkov za izračune kazalnikov. Objavljeni bodo na spletnih straneh. ⚡

Elektro Maribor je podprl študentsko meddržavno tekmovanje v izdelavi E-kolesa/ Pedeleca

Namen prireditve je bil podpreti E-mobilnost in inovativnost med študenti ter okrepiti čezmejno sodelovanje med Slovenijo in Avstrijo.

Organizatorji so na Trgu svobode predstavili že uveljavljene dobre prakse s področja energetike in trajnostne mobilnosti ter podali pregled trga lahkih električnih vozil. Za promocijo smo posodili električni avtomobil, v katerega je sedel prof. dr. Danijel Rebolj, rektor Univerze v Mariboru. ⚡

Zgodilo se je ...

E-mobilnost predstavili sodelujočim pri projektu RETS

Sodelujoči iz 9 evropskih držav pri projektu RETS (prenos sistemov obnovljivih virov energije), ki ga sofinancira Evropska komisija, program Interreg IVC, so si 9. maja 2012 ogledali hitro polnilno postajo Elektra Maribor.

Predstavljene so bile aktivnosti občine na področju trajnostnega energetskega razvoja. Ob tej priložnosti so si ogledali naše električno vozilo in hitro polnilno postajo na Vodovodni 2, ki je vsekakor primer dobre prakse. ⚡

Elektro Maribor in Energija plus skupaj na 16. sejmu Energetika v Celju

Sejem, katerega osrednji poudarek je bil strokovni in splošni javnosti predstaviti pomen učinkovite rabe energije in potencial izkoriščanja obnovljivih virov energije, je potekal med 15. in 18. majem.

Elektro Maribor je predstavil ponudbo sončnih elektrarn na ključ. Sodelavci Energije plus pa so predstavili novi paket e+4 in možnost pridobitve nepovratnih sredstev. Obiskovalce so v nagradni igri popeljali tudi v svet varčevanja. Največ povpraševanja je bilo o fotovoltaiki in toplotnih črpalkah. ⚡

Elektro Maribor predstavil svoje izkušnje na HO CIRED

HEP Elektra Čakovec je bil v maju gostitelj majske strokovne konference Hrvaške veje Mednarodne elektrodistribucijske konference HO CIRED, ki združuje strokovnjake iz distribucijskih družb, inštitutov, fakultet, opreme in ponudnike storitev, katere gostje smo bili.

Namen srečanja je bil okrepiti sodelovanje in izmenjati izkušnje iz sodelovanja pri evropskih projektih. Govorilo se je o gradnji, vzdrževanju in načrtovanju v distribuciji, o novi tehnologiji in tehničnih rešitvah na pametnih omrežjih, obnovljivih virih in o energetski učinkovitosti. Prisotnim smo predstavili svoje izkušnje. ⚡

Pomoč sodelavcu pri odpravi posledic požara

Sodelavcu Jožetu Arihu iz OE Slovenska Bistrica je med prvomajskimi prazniki pogorela hiša.

Sodelavci Elektra Maribor smo mu priiskočili na pomoč s fizičnim delom in z zbiranjem finančne pomoči, ki jo je opravil predsednik sindikata Jurij Tretnjak. Akcijo je vodil sindikat podjetja. Ob predaji denarja je Jože težko skril svoja čustva ter ganjenost ob hitri in nesebični pomoči svojih sodelavcev ter se jim pisno zahvalil. Tudi tokrat smo pokazali, kako pomembna je pomoč drug drugemu. ⚡

Elektro Maribor na čezmejnem e-via 24 rallyju

Relija, ki je bil v času od 17. do 19. maja, se je udeležilo 24 mest Avstrije, Madžarske in Slovenije. Na njem smo sodelovali z električnima avtomobiloma. Udeležence smo pričakali pred hotelom Lipa v Lendavi in obiskovalcem omogočili testne vožnje ter jim predstavili promocijsko gradivo. Pot smo nadaljevali v Beltince, kjer je potekal 10. reli starih koles DIMEK, ter se predstavili na krožni vožnji po grajskem dvorišču.

Nato smo se odpeljali v Mursko Soboto na prireditve »Bogračijada«. Tudi tukaj smo predstavili naša avtomobila in promocijsko gradivo. ⚡

Ozaveščanje o učinkoviti rabi električne energije

V četrtek, 31. maja. 2012, so nas ponovno obiskali učenci osnovne šole. Na ogled in demonstracijo vožnje električnega avtomobila smo povabili 4. razred Osnovne šole bratov Polančičev iz Maribora. Pod strokovnim vodstvom so si še ogledali distribucijski center vodenja.

Otroci so bili s predstavitvijo in z ogledom zadovoljni. Pridobili so znanja, ki jih bodo lahko uporabili v svojem vsakdanu, v šoli in doma. ⚡

Udeležili smo se 17. Slovenske marketinške konference

V Portorožu je od 29. do 30. maja 2012 potekala 17. Slovenska marketinška konferenca (SMK) – največji dogodek marketinške stroke pri nas z govorniki iz tujine. Slovenska marketinška konferenca, ki premika in povezuje stroko, je stičišče marketinške kreativnosti, hkrati pa skozi vrhunska mednarodna predavanja prikaže najnovejša trende in novosti v marketingu.

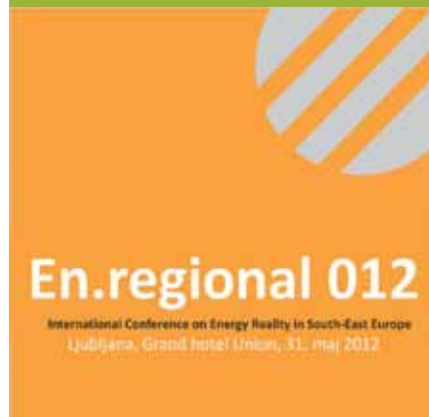
V ospredju so bili novi poslovni modeli in pristopi, povezanost razvoja, marketinga in prodaje, cenovnih politik in tržnih poti ter komunikacijske novosti. Vrhunski govorniki so pokazali, da v podjetjih obstajajo rezerve za ustvarjanje dodane vrednosti in priložnosti za pametnejše trženje, ko ob enakih vložkih z iznajdljivimi trženjskimi pristopi lahko naredimo še več. ⚡

Predaja bona Zdravstvenemu domu dr. Adolfa Drolca Maribor

8. 6. 2012 sta mag. Boris Sovič in mag. Andreja Zelenič Marinič predala donacijo v višini 4.720 evrov direktorju Zdravstvenega doma dr. Adolfa Drolca Maribor, prim. asist. mag. Jerneju Završniku, dr. med., spec., in glavni medicinski sestri Mileni Frankič, viš. med. ses. Sredstva bodo namenili za pripravo gradnje novega objekta za potrebe Službe za fizikalno in rehabilitacijsko medicino. Na dogodku so bili prisotni novinarji več medijskih hiš. ⚡

Elektro Maribor na mednarodni konferenci En.Regional 2012

Predsednik uprave mag. Boris Sovič je v maju sodeloval na mednarodni konferenci o energetske realnosti v jugovzhodni Evropi En. Regional, ki jo je organizirala Energetika.net.

Poudaril je prispevek družbe Elektro Maribor pri spodbujanju, gradnji in pri mrežni integraciji razpršenih novih virov energije (fotonapetostne elektrarne, kogeneracijske naprave), upoštevanju novih uporabnikov (elektromobilnost, toplotne črpalke), novih tehnologij (pametna omrežja) in novih storitev (podpora dinamičnemu tarifiranju, eStoritve, projekti na ključ, varovanje okolja). ⚡

Podelitev nagrade Elektra Maribor dijakom za odličnost

Elektro Maribor je podelil nagrade za odličnost najboljšim dijakom Srednje elektro-računalniške šole Maribor ter Elektro in računalniške šole Ptuj. V Elektru Maribor se zavzemamo za širjenje energetske odličnosti, ki jo vzpodbujamo tudi s priznanjem in podporo najboljšim dijakom za odlične rezultate v izobraževanju in pri obšolskih dejavnostih. Dijakom smo predali zlate, srebrne in bronaste znake za odličnost Elektra Maribor. ⚡

Maraton električnih vozil 2012 tudi v Mariboru

Maraton električnih vozil 2012 Talin - Monte Carlo, ki se je začel junija, se je ustavil v Mariboru. Gostoval je v 10 državah in 29 mestih. 7. junija 2012 je na Trgu Leona Štuklja v Mariboru navdušil tudi mariborsko javnost. Program se je začel ob 9. uri, ko smo skupaj z Dravskimi elektrarnami Maribor in Univerzo v Mariboru predstavili svoja električna vozila. Poslanstvo nekoliko drugačnega maratona je spodbujanje sodelovanja med evropskimi regijami in državami ter promocija sodobnih tehnologij in do okolja prijaznih rešitev. ⚡

eNovice med odjemalci in vsakih 14 dni e-infotok

Odjemalci so ob koncu maja ponovno prejeli elektronske novice, ki jih pripravljamo skupaj s hčerinskima družbama Elektro Maribor Energija plus in OVEN Elektro Maribor. Predstavili smo jim OE Maribor z okolico in jih seznanili z dogajanjem v družbi ter v obeh hčerinskih podjetjih. Prijava je mogoča na eNovice@elektro-maribor.si. Prav tako štirinajstdnevno obveščamo vse zaposlene o tekočem dogajanju v podjetju prek elektronske pošte v e-infotoku. ⚡

“Spoštovani sodelavci, tokrat je pred nami prvič rubrika, v kateri bo moč opozoriti na stvari, ki smo jih pustili za seboj na terenu ali v naših prostorih in okoljih in za katere velja, da tja ne sodijo, prav tako pa puščajo za seboj tudi slab vtis o Elektru Maribor. Poimenovali smo jo »Kratek stik«. Vabimo vas, da sliko s kratkim komentarjem pošljete za naslednjo številko Infotoka tudi vi.”

Kratek stik 1

Očitno je, da kar nekaj (dobrih in uporabnih) idej čaka na veliki pok. Veliko stvari se lotimo na vso moč, vložimo veliko energije in potenciala zaposlenih, časa, denarja ... in prav pogosto se

zgodí, da potem čakamo. Čakamo, da se nekaj zgodi, da nekdo nekaj ukaže. Neredko pa to čakanje traja in traja. Kaže, da zelo hitro pozabimo na gospoda Edvarda Murphyja (major in inženir) in njegove zakonitosti oziroma na rek, ki pravi, da so zadeve same od sebe nagnjene, da se gibljejo od slabega k še slabšemu. Današnji čas pa ni naklonjen čakanju in tistim, ki imajo še naprej čas, da čakajo. Dobro znani stari slovenski rek kaže, da priložnost zamujena ne vrne se nobena.

Prosim samo, da videnege na posnetku ne odpeljete v keson. Čisto vse ni za v keson. ⚡

Besedilo: **Dragan Radulović**

Zahvala

Spoštovane sodelavke in spoštovani sodelavci!

Dovolite mi, da se še enkrat zahvalim za nesebično pomoč, ki ste mi jo izkazali ob požaru, ki je v celoti uničil mansardo in ostrešje stanovanjske hiše. Takoj po požaru so mi priskočili na pomoč sosede in prijatelji ter sodelavci, tako da je hiša že dobila novo streho. Treba bo zamenjati še okna in vrata v mansardi ter jo izdelati za prebivanje in preple-skati bivalne prostore v etaži, ki so bili ob požaru poškodovani.

Ob tej nesreči sem ugotovil, da čut za

sočloveka še ni zamrl. Kljub težkim časom, ki jih vsi skupaj preživljamo, ste mi s finančnimi sredstvi izdatno pomagali, za kar se vam vsem skupaj in vsakemu posamezniku posebej še enkrat iskreno zahvaljujem v svojem imenu in imenu domačih.

Hvala tudi predsedniku uprave za podporo in podjetju za izplačano enkratno solidarno pomoč. ⚡

Jože Arih, OE Slovenska Bistrica

Poslovali smo ...

Poslovanje družbe Elektro Maribor v letu 2011

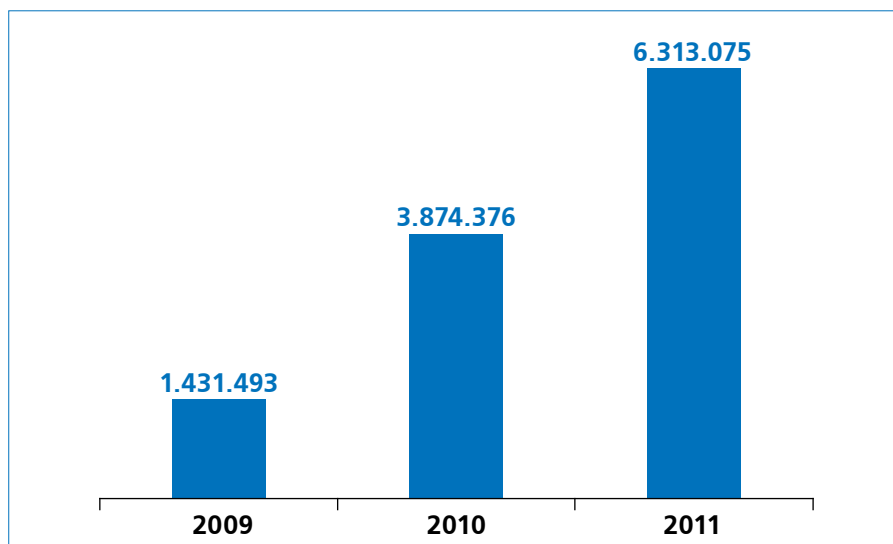
V letu 2011 je poslovanje družbe Elektro Maribor d. d. najbolj zaznamovala izčlenitev dejavnosti nakupa in prodaje v hčerinsko družbo Elektro Maribor Energija plus, d. o. o., ki je svoje poslovanje začela 1. 12. 2011 in je v 100-odstotni lasti družbe Elektro Maribor d. d.

Na poslovanje so vplivali še ...

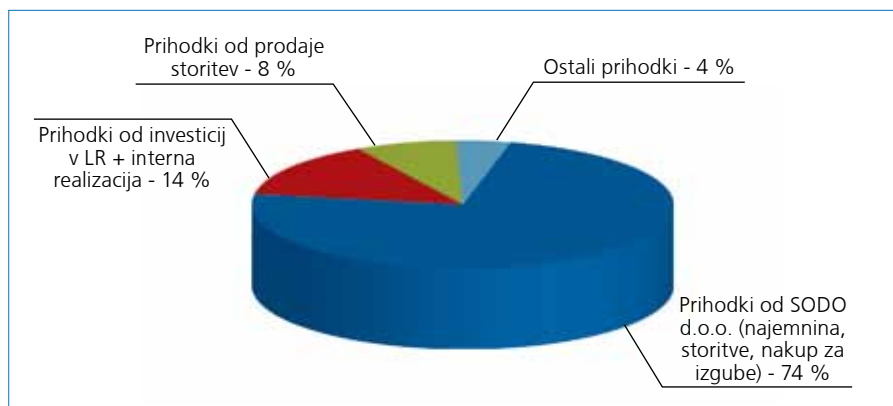
Drugi pomembnejši dejavniki, ki so vplivali na poslovanje družbe v letu 2011, so:

- novi Akt o metodologiji za določitev omrežnine in kriterijih za ugotavljanje upravičenih stroškov elektroenergetskega omrežja in metodologiji za obračunavanje omrežnine;
- odločba Javne agencije RS za energijo, ki določa regulativni okvir poslovanja za leti 2011 in 2012 za družbo Elektro Maribor d. d.;
- poračun omrežnine za regulativno obdobje 2004 in 2009;
- preliminarni poračun omrežnine za regulativno leto 2011.

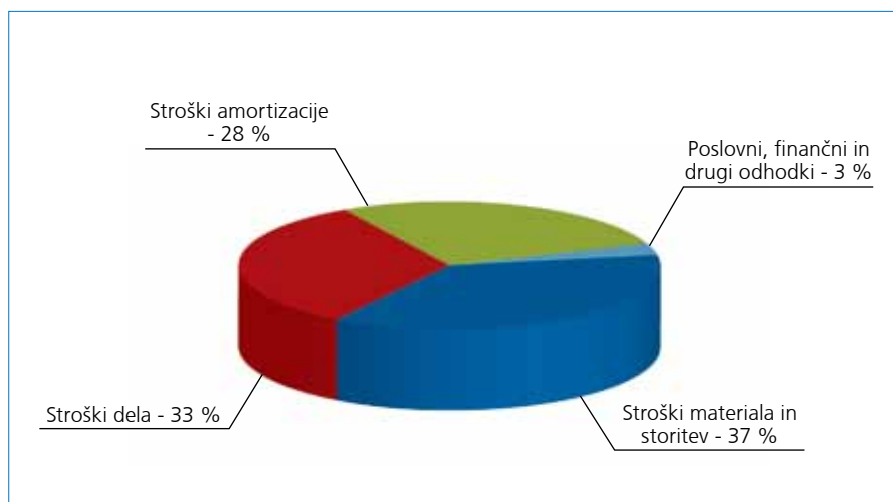
Čisti poslovni izid družbe Elektro Maribor je znašal 6.313.075 EUR, kar je za 63 % več kot leta 2010; to je predvsem posledica višjih prihodkov od SODO d. o. o., ki so višji predvsem zaradi večjih količin distribuirane električne energije ter delnega plačila poračuna za regulativno obdobje 2004–2009 in preliminarne poračuna za leto 2011. Vsi prihodki družbe so znašali 75.193.463 EUR. Največji delež (74 %) med prihodki predstavljajo prihodki od SODO d. o. o. za najemnino, storitve in za nakup za izgube. Vsi stroški in odhodki družbe so znašali 68.880.388 EUR. Največji delež (37 %) med stroški predstavljajo stroški materiala in storitev.

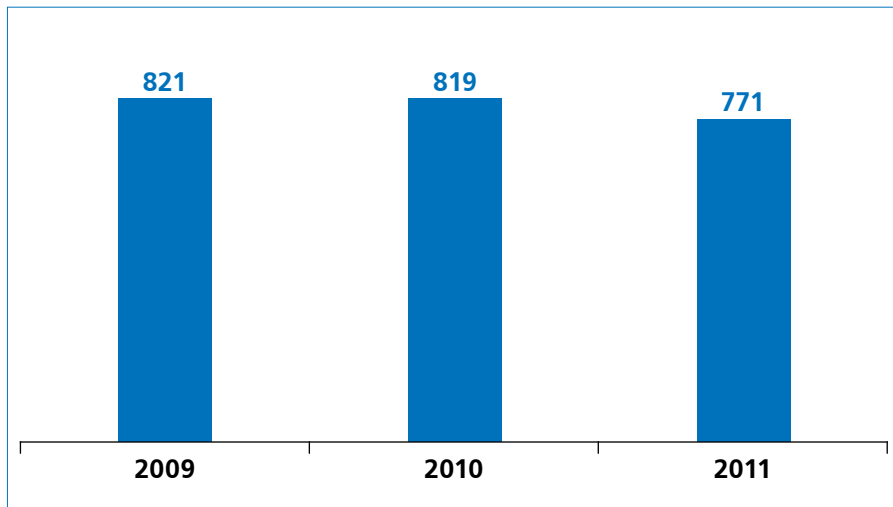
Graf 1: Gibanje čistega poslovnega izida (v EUR)

Graf 2: Struktura prihodkov v letu 2011

Graf 3: Struktura stroškov in odhodkov v letu 2011

Graf 4: Gibanje števila zaposlenih (stanje konec leta)

Distribucija energije

V letu 2011 je bilo na 212.418 merilnih mestih, priključenih na omrežje Elektra Maribor, distribuiranih 2.195.801 MWh električne energije, kar je za 1,4 % manj od načrtovanega in 1,4 % več kot v preteklem letu. Vzrok za nižjo realizacijo od načrtovane je manjša poraba električne energije velikih industrijskih odjemalcev, predvsem v oktobru, novembru in v decembru.

Investicijska vlaganja v letu 2011 so znašala 22.897.795 EUR in so za 16 % nižja glede na načrtovane investicije. Realizacija je nižja predvsem zaradi zapletov pri naročilu gradbenih del za izvedbo 110 kV kablovoda med RTP Koroška vrata in RTP Pekre.

Vzdrževanje

V letu 2011 smo za vzdrževanje energetskih in neenergetskih objektov porabili 3,8 mio. EUR, kar je za 3 % več od načrtovanega, predvsem zaradi povečanega obsega del. Dodatno so se pojavila naslednja dela: meritve napeljav in strelovodov ter njihova sanacija, parcialna praznjenja in pregled 110 kV kablovoda. V okviru vzdrževanja smo v letu 2011 zamenjali 8.809 drogov, kar presega načrt za 32 % in je skladno s strategijo podjetja, da se v najkrajšem mogočem času zamenjajo kritični drogov. Izvedli smo 953 revizij transformatorskih postaj, kar je za 9 % več kot načrtovano, in opravili poseke podrasti v skupni dolžini 336 km.

Usmerjeni v prihodnost

Prispevali smo tudi k varovanju okolja, saj smo zgradili polnilne postaje za električna vozila v Mariboru in izvajali gradnjo sončnih elektrarn na ključ. V letu 2011 smo zgradili 13 sončnih elektrarn nameščene moči min. 6 kWp in maks. 115 kWp v skupni vrednosti 619,22 kWp vršne moči, kar je za 6 % več kot v preteklem letu.

Zaposleni

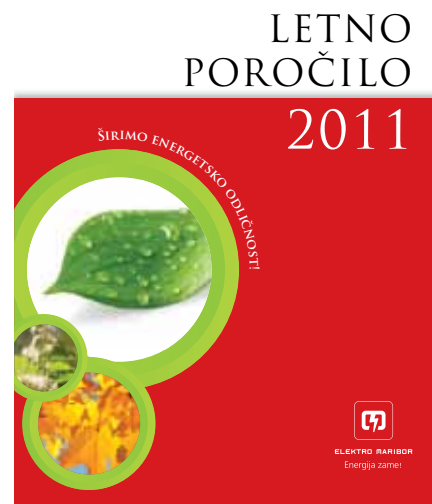
Konec leta 2011 je bilo v družbi Elektro Maribor **771 zaposlenih**, od tega 675 moških in 96 žensk. Glede na leto 2010 se je število zaposlenih zmanjšalo za 48, predvsem zaradi odhoda 43 sodelavcev v hčerinsko družbo Elektro Maribor Energija plus d. o. o.

V letu 2011 je bila **povprečna starost zaposlenih 42,3 leta**, od tega pri moških 41,9 in pri ženskah 44,8 leta. Povprečna delovna doba pa je bila 22,6 leta. Povprečna starost in delovna doba se v zadnjih letih minimalno dvigujeta.

Število delovnih nezgod se je v letu 2011 glede na pretekla obdobja zmanjšalo. Pri tem je pomembno, da se v letu 2011 ni zgodila nobena težja delovna nezgoda z električnim tokom ali težja delovna nezgoda kot posledica delovnega procesa, kar kaže na zavedanje zaposlenih in upoštevanje navodil za varno delo.

V letu 2011 smo prejeli tudi osnovni certifikat Družini prijazno podjetje, saj smo se odločili, da bomo namenili večji poukarek usklajevanju poklicnega in zasebnega življenja zaposlenih, ki nam vsem predstavlja vedno večji izziv. ⚡

Takšno je naše
Letno poročilo

Predstavljamo podobo oblikovanega letnega poročila Elektra Maribor za leto 2011. Celotno letno poročilo je na voljo na naši spletni strani. ⚡

Obisk revizorja Inštituta
Ekvilib, ki nadzira izvajanje
ukrepov DPP

V podjetju smo imeli revizijo oz. pregled izvajanja projekta Družini prijazno podjetje. Predstavnik oz. revizor in svetovalec Inštituta Ekvilib, ki je pooblaščen za izdajo certifikatov DPP, bo po pregledu sestavil zapisnik, iz katerega je razvidno, kako smo glede na zastavljeni načrt izvajali svoje ukrepe. Predlagal bo izboljšave, spremembe itn. ⚡

Kaj menimo o Elektru Maribor

Organizacijska klima in zadovoljstvo zaposlenih v Elektru Maribor

Pri organizacijski klimi gre za predstavo oziroma način, kako zaposleni razumejo organizacijo kot celoto. Najbolj nazorno lahko organizacijsko klimo v podjetju opredelimo kot psihološko ozračje. Je sorazmerno trajna kakovost notranjega okolja organizacije, ki jo zaposleni občutijo, klima pa tudi vpliva na njihovo vedenje.

Aprila letos smo izpeljali merjenje organizacijske klime in zadovoljstva zaposlenih v našem podjetju. Izsledki so predstavljeni v tabeli.

Izsledki

Na splošno organizacijska klima v podjetju ostaja v podobnih »okvirih« kot lani, vidna pa so tudi manjša odstopanja na določenih področjih, predvsem na področju nagrajevanja in razvoja kariere ter na področju primerjalnih vprašanj, kjer zaposleni ocenjujejo vidik podjetja in vodstva v primerjavi z drugimi podjetji v Sloveniji.

Še vedno ostajajo najvišje ocenjene kategorije odnos do kakovosti, pripadnost organizaciji, inovativnost in notranji odnosi. Srednje visoko so bili ocenjeni: motivacija zaposlenih, strokovna usposobljenost, poznavanje poslanstva in vodenje. Izzivi v Elektru Maribor še vedno ostajajo, in sicer predvsem na področju organiziranosti, notranje komunikacije, nagrajevanja in razvoja kariere. ⚡

Pregled kategorij	Elektro Maribor 2009	Elektro Maribor 2011	Elektro Maribor 2012	Storitve 2011	SiOK 2011	Razlika SiOK 2011
Odnos do kakovosti	3,28	3,92	3,83	3,90	3,75	0,08
Pripadnost organizaciji	3,06	3,73	3,65	3,60	3,47	0,18
Inovativnost in iniciativnost	3,15	3,60	3,54	3,82	3,60	-0,06
Notranji odnosi	2,81	3,47	3,54	3,71	3,39	0,15
Motivacija in zavzetost	2,98	3,52	3,40	3,82	3,57	-0,17
Strokovna usposobljenost in učenje	2,65	3,36	3,38	3,57	3,38	0,00
Poznavanje poslanstva in vizije ter ciljev	2,59	3,37	3,28	3,49	3,35	-0,07
Vodenje	2,70	3,25	3,27	3,65	3,41	-0,14
Organiziranost	2,60	3,24	3,16	3,51	3,34	-0,18
Notranje komuniciranje in informiranje	2,28	3,06	3,04	3,48	3,21	-0,17
Nagrajevanje	2,13	2,64	2,51	3,10	2,85	-0,34
Razvoj kariere	2,11	2,62	2,37	3,00	2,85	-0,48
Dodatna vprašanja o sistemih	2,74	3,25	3,33	3,59	3,23	0,10
Primerjalna vprašanja	2,65	3,44	3,22	3,52	3,46	-0,24
Zadovoljstvo	3,15	3,65	3,61	3,69	3,56	0,05
Povprečje	2,69	3,32	3,25	3,56	3,35	-0,10

Primerjava izsledkov od leta 2009 do leta 2012 po posameznih kategorijah ter s SiOK 2011 (vključena preostala slovenska podjetja)

Besedilo: **Marko Bračič**

Vprašali smo ...

Pred letom dni smo prejeli certifikat Družini prijazno podjetje. Nekaterе ukrepe smo v praksi že poznali, nekateri pa so povsem novi. Sodelavce OE Gornja Radgona smo povprašali, kaj menijo, da bo projekt družini prijazno podjetje prinesel podjetju in njim osebno.

Uroš Hozjan: »Boljša klima med zaposlenimi in podjetjem. Boljša organizacija in delovno okolje podjetja ter lažje usklajevanje poklicnega in družinskega življenja. Povečana možnost izobraževanja zaposlenih in večja možnost nagrajevanja perspektivnega kadra.«

Nataša Kopina: »Še pred uvedbo certifikata nisem nikoli čutila, da ne bi mogla koristiti dopusta, kadar smo to z družino načrtovali. Vesela sem, da sem lahko zaposlena v podjetju, kot je naše.«

Miran Peterka: »Pričakujem, da bomo pridobili večji ugled v družbi, pri kupcih in poslovnih partnerjih ter s tem posredno povečali konkurenčnost podjetja. Ukrepi, kot so fleksibilni delovni čas, otroški časovni bonus, načrtovanje letnega dopusta, izmenično delo od doma in mesečna delovna srečanja, so za nas, zaposlene, v teh kriznih časih, ko se ukinja veliko ugodnosti, po mojem mnenju zelo pozitivni. Prednosti vidim tudi v večjem zadovoljstvu zaposlenih, zmanjšanju stresa, večji pripadnosti in posredno v večji produktivnosti oz. učinkovitosti zaposlenih.«

Daniel Prajndl: »Uspešno usklajevanje poklicnega, družinskega in zasebnega življenja. Da bi zaposlenim zagotavljalo prijazno delovno okolje in boljše odnose med zaposlenimi in vodstvom.«

Mirko Štefanec: »Podjetju bo prinesel predvsem ugled. Hkrati pa tudi odgovornost in naloge. Upam, da novi certifikat ne bo predstavljal le siljenja k uvajanju družini prijaznih politik, ampak da se bomo dejansko zavedali prednosti certifikata, si zastavljali realne cilje in jih uvajali. Če bodo praske vpeljene in dosledno iz-

vajane, bo to podjetju dolgoročno prineslo večjo povezanost zaposlenih, pripadnost podjetju, manj absentizma, boljšo organizacijsko kulturo, tesnejše odnose, večjo produktivnost ... Sam nimam težav z usklajevanjem družinskega in poklicnega življenja, saj otrok še nimam. Pričakujem pa, da mi bo certifikat v prihodnje pomagal uveljaviti svoje pravice. Predvsem bonitete, ki se bodo nanašale na družino, kot so: prilagoditev delovnika glede na družinske obveznosti, možnosti cenejših počitnic, ure za uvajanje v vrtec, šolo ... Vesel bom tudi vseh ukrepov, ki se bodo dotaknili pogojev in počutja na delu, in s tem povečali zadovoljstvo zaposlenih. Želim si tudi več družin zaposlenih, saj se bomo s tem bolj povezali, se spoznali in tako lažje sodelovali tudi na delovnem mestu.«

Andrej Zemljič: »Projekt družini prijazno podjetje je samo dopis k nazivu družbe, saj se naše podjetje že dolgo obnaša po teh načelih. Gotovo lahko zadeve popravi samo na boljše, ker je uradno vnesen. Meni osebno ne more veliko spremeniti, saj tudi zdaj ni bilo nikoli problema urediti nujne z družino povezane stvari.« ⚡

Rekla sem dober dan

Stopim iz pisarne. Ozrem se po dolgem hodniku. Trenutno ne vidim nikogar. Nato se odpro vrata in na drugem koncu hodnika zagledam dobro znan moški obraz. Moja generacija. Leto gor ali dol. V bistvu zanimiv moški, če ... Nekateri povedo, da jim je srečanje z njim neprijetno, da se

mu raje izognejo. Sama se z najinimi srečanji nisem obremenjevala. Pri sebi sem ga uspela dati v predal »spoštovanih« sodelavcev.

Mogoče je zakon privlačnosti tisti, ki v našo bližino pritegne ljudi, o katerih razmišljamo. Trudim se razumeti osnovne zakonitosti kvantne fizike, usode duš, se videti v prejšnjih življenjih in verjeti, da naključij ni. Da vse nastane z razlogom, da se iz vsakega, še tako slabega dogodka nekaj naučimo.

Le kaj mi je hotelo življenje povedati ob srečanju z njim? Na katera vprašanja dati odgovore?

Nekako nisem mogla umakniti pogleda, ko se mi je približeval, in sem čakala. »Kaj bo naredil?« sem se vprašala. Ali bo pogledal srepo mimo mene, kot to zna, in se delal, da me ne vidi ali me bo mogoče kot moški žensko le spoštljivo pozdravil. Z očmi sva se pomerila. Pozdravila sem ga. Tako kot še veliko drugih, ki jih dnevno srečujem na hodniku. Ne menim se za to, če so me opazili ali ne. Preprosto, pozdravim jih.

Že kot majhno deklico so me naučili teh manir. Ostale so mi v krvi. Kaj je njemu ostalo v krvi, sem se vprašala. So ga starši učili, da naj moški pozdravi žensko? Ali je pozabil, da je vljuden pozdrav osnova nadaljnjega dobrega komuniciranja? Ali je bil z mislimi nekje drugje?

Že nekaj časa vem, da večinoma hitimo drug mimo drugega, se ne opazimo in se pozabimo nasmehniti.

Preberem, da je sodelavcu pogorela hiša. Tokrat smo strnili vrste in nesebično priskočili na pomoč. Pomagali smo z delom, mehanizacijo in z denarjem. Morebitna trditev, da lažje damo denar kot da smo med seboj prijazni, torej ne drži. Naša solidarnost kaže na to, da smo družba, v kateri spoštovanje in sočutje nista umrla. Mogoče smo ob srečanjih resnično velikokrat samo zatopljeni v svoje misli in skrbi.

Dalajlama Tenin Gyatso, duhovni vodja tibetanskega naroda in dobitnik Nobelove nagrade za mir, je na nedavnem obisku v Mariboru med drugim povedal: **»Takrat, ko imaš rad druge ljudi, narediš največ zase in za svoje zdravje.« Predlagam, naredimo vsak dan nekaj za svoje zdravje. Pozdravljajmo se z nasmehom.** ⚡

Vabimo vas, da postanete tudi vi naš kolumnist. Prispevek lahko pošljete anonimno in se podpišete s psevdonimom. Zaželeno je, da dodate svojo sliko (malo manj prepoznavno).

Beseda »dober dan« v različnih jezikih

To besedo znaš, da več jezikov rad imaš!

guten Tag
goeie dag
Hello
добры дзень
dobrý den

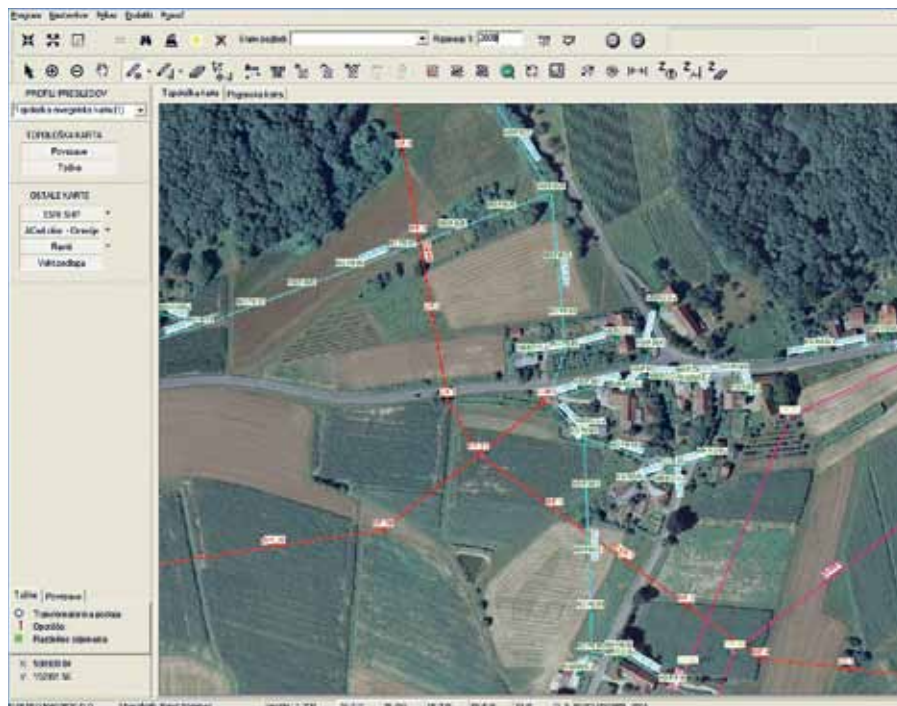
bon jour
góður dagur
buongiorno
jó napot
Добар дан

bom dia
добрый день
iyi günler
buen día ⚡

Besedilo: **Borut Vogrinec**

V Gis vnešana že več kot polovica nizkonapetostnega omrežja

Predstavitev geografskega informacijskega sistema

Stara programska oprema Gis »SDMS«

Geografski informacijski sistem (v nadaljevanju: Gis) bi lahko zelo široko in splošno opisali kot bazo podatkov, vpeto v prostor. Je zbirka tehnoloških orodij za zbiranje, shranjevanje, iskanje, pretvorbe, prikazovanje in za obdelave prostorskih podatkov stvarnega sveta.

Zgodovina

V letu 2003 je Elektro Maribor uvedel geografski informacijski sistem, imenovan »Omrežja in odjemalci«. Takrat na trgu programske opreme Gis ni bilo veliko izbire oz. ponudnikov. Po predstavitvah smo se odločili za podjetje Erpo sistemi, saj so za tisti čas

izpolnjevali vse naše potrebe in zahteve. To je predvsem zagotovitev povezave med obstoječimi atributnimi podatki baze tehničnih podatkov (v nadaljevanju: BTP) in grafičnimi podatki. Tako smo preprosto povezali atributne podatke prek šifre sredstev (DEES) z grafičnimi podatki.

Grafični podatki med drugim vsebujejo koordinate (X in Y po Gauss-Krügerjevem koordinatnem sistemu), vir pridobitve položaja (geodetska izmera ...) in natančnost vira pridobitve lege posameznega elementa elektroenergetskega omrežja.

Vnosom VNO in SNO

Najprej smo začeli vnos visoko- in srednjena- petostnega omrežja (v nadaljevanju: VNO, SNO) in telekomunikacijskega omrežja (v nadaljevanju: TKO). Posamezne elemente omrežij oz. sredstva, kot jih imenujemo v BTP, smo vnašali kot točke (RTP, RP, TP, oporišča, ločilna mesta, razdelilniki omrežja in odjemalcev, kableske spojke, TK-vozlšišča ...) in linije

(odseki nadzemnih in podzemnih vodov, TK-odseki in TK-cevi ...). Podatke smo zapisovali v grafično podatkovno bazo Oracle.

Pred vnosom v grafiko je bilo treba vnesti atributne podatke s terminalskimi aplikacijami (črna okna) še v BTP. Vnos SNO in NNO izvajajo referenti v službi tehnične dokumentacije na posamezni območni enoti, na upravi pa se vnašajo podatki VNO in TKO. Masovni vnos VNO, SNO in TKO se je nekako končal konec leta 2007, od takrat naprej pa sproti vnašamo spremembe in novogradnje.

Vnos NN-omrežja

Jeseni 2008 pa smo si zadali še večji izziv, in sicer vnos NN-omrežja, ki je po obsegu skoraj trikrat daljše od VN- in SN-omrežja skupaj. Dotedanje izkušnje pa so nas pripeljale do prve dograditve programske opreme, s katero bi poleg grafičnih vnašali tudi atributne podatke v BTP. Podjetje Erpo sistemi nam je dogradilo obstoječo programsko opremo z modulom »BTP Mojster«. Za delovanje tega dodatka pa je morala družba Informatika izdelati posebne procedure STORED, ki so omogočile vnos podatkov v podatkovne baze DB/2. Z vnosom NNO se je zelo povečevala količina geografskih podatkov v grafični bazi Oracle, kar pa je imelo za posledico upočasnjeno delovanje aplikacije.

Tako smo poleti 2010 začeli iskati rešitve za nastalo situacijo in sklenili, da je platformo Gis treba zamenjati.

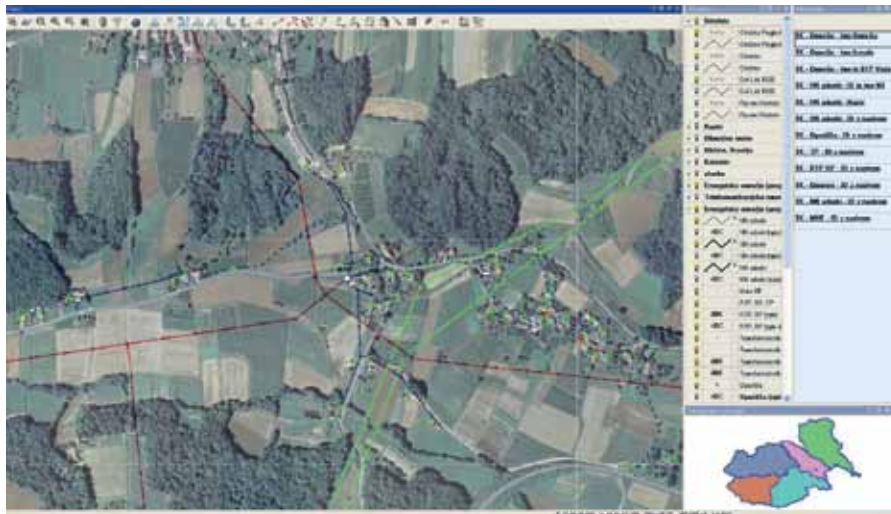
Zamenjava platforme Gis z novo SDMS

Po proučitvi potreb z naše strani in glede na to, kaj so ponudniki ponujali, pride v poštev Erpo sistemi s preizkušeno in z uveljavljeno platformo SDMS (Spatial Data Management System) v Sloveniji. Erpo sistemi so edini ponudnik, ki ponuja popolno povezljivost z obstoječim integriranim informacijskim sistemom (IIS oz. eIS) za atributne podatke (BTP) in zagotavlja popolno interpolacijo oz. prehod obstoječega sistema GIS na novo SDMS-platformo.

V začetku leta 2011 smo pripravili vse potrebno za naročilo programske opreme SDMS. Namestitev programske opreme je potekala oktobra 2011 s testnim uvozom podatkov iz stare platforme Gis. Nato smo približno en mesec preverjali programsko opremo, odpravljali manjše nastale napake ob uvozu podatkov v nov sistem Gis in skupaj z izdelovalcem programske opreme izvedli tudi usposabljanje za delo s SDMS. Konec meseca novembra pa smo že začeli normalno delo ter dokončno zaustavili stari sistem Gis. Ob prehodu na novo platformo se je nekoliko spremenil način dela, ki pa se ni bistveno razlikoval od prejšnjega.

Pridobitve ob zamenjavi platforme Gis

Z zamenjavo platforme Gis smo odpravili v besedilu predstavljene omejitve, pridobili na hitrosti, preprostem risanju (nekaterne funkcije so podobne Autocadu), uvozu in izvozu podatkov iz SDMS in v SDMS (podpora naj-sodobnejših izmenjevalnih formatov v svetu Gis), vnosu atributnih podatkov, ki avtomatično prenaša vrednosti iz slojev (območna

Nova programska oprema Gis »SDMS«

enota, nadzorništvo, občina), uporabljamo podporo več koordinatnih sistemov (Gauss Krüger, WGS84 ...), uporabnik lahko poljubno nastavlja svoje delovno okolje (pogledi), preprosto tiskanje s podlagami, kot so digitalni ortofoto, digitalni katastrski načrt ...), izdelava analiz na osnovi topoloških in atributnih podatkov in še bi lahko naštevali. Programska oprema zajema tri vrste licenc,

kot so: »Viewer« za pregled, »Engine« za vnos/urejanje in administratorska licenca »Toolkit«, s katero lahko dograjujemo aplikacijo SDMS. Trenutno je v pripravi pogonska karta SN-omrežja (obratovalna karta po območnih enotah), pripravljamo se na vnos kabelske kanalizacije in povezavo z DCV (SCADO). Intenzivno poteka vnos NNO, ki smo ga do zdaj vnesli nekaj več kot polovico. ⚡

Tehnologija za bolj kakovostno oskrbo odjemalcev

Uvedba Petersenovih dušilk na območju Elektra Maribor

Pomembna naloga družbe Elektro Maribor je kakovostna dobava električne energije odjemalcem. Žal pa v elektroenergetskem omrežju nastajajo tudi motnje; v večini so to bežni zemeljski stiki ob dotiku ptičev, bujnega rasti v bližini prostožračnih vodov in delovanja atmosferskih razelektritev. Le-ti

privedejo do delovanja zaščite in izklopa okvarjenega voda.

Da bi bilo motenj čim manj oziroma da bi odprava motenj potekala brez izklopa okvarjenega izvoda, smo od leta 2005 vgradili deset shunt odklopnikov. Spremljanje razvoja tehnike na tem področju nam je omogočilo, da smo letos na dveh objektih prešli na resonančno ozemljeno nevtralno točko transformatorja oz. v zvezdišču transformatorja priključeno Petersenovo dušilko.

O Petersenovi dušilki

Oče resonančne dušilke je bil nemški elektroinženir Waldemar Petersen. Leta 1917 je ugotovil, da lahko z umestitvijo

induktivnosti v tokovno pot zemeljskega stika dosežemo popolno ravnotežje med kapacitivnimi in induktivnimi tokovi. Kapacitivna komponenta toka, ki je prispevek omrežja, se izniči z induktivno komponento, ki jo generira Petersenova dušilka (slika 1). V optimalnem primeru teče skozi mesto okvare le še majhen delovni tok. Samoprekinitev kratkostičnega toka je v tem primeru zelo zanesljiva, saj se na mestu okvare pojavi premalo energije za vzdrževanje obloka. Zaradi nizkih vrednosti okvarnega toka pa do delovanja zaščite ne pride.

S primerno vrednostjo reaktance Petersenove dušilke lahko popolnoma kompenziramo reaktivno komponento toka. Ne velja zanemariti dejstva, da zmanjševanje tokov na mestu enopolnega krat-

kega stika ustvarja varnejše okolje. Med kratkim stikom v okvarjeni fazi napetost pade, v zdravih dveh fazah pa se lahko dvigne do -krat. Pri tem ostane trikotnik medfaznih napetosti na sredjenapetostni strani skoraj nespremenjen. Zaradi galvanske ločitve sredjenapetostnega in nizkonapetostnega omrežja s transformatorji z vezavo Dy v času enofaznega zemeljskega stika končni porabniki ostanejo nemoteno napajani. Ker zmanjšamo napetost koraka in dotika, lahko v defektu obratujemo tudi do dve uri. V našem primeru zaradi povišanja varnosti in opreme (obremenitev izolacije, dimenzioniranje prenapetostnih odvodnikov), obratujemo le 4 sekunde.

Izbira, vgradnja in testiranje Petersenove dušilke

Konec leta 2010 smo začeli pogovore o uvedbi petersenke. Pregledali smo razpoložljive študije, opravili nekaj ogledov že vgrajenih petersenk pri naših kolegi na Elektru Ljubljana in Elektru Celje.

Glavna merila izbire mesta vgradnje so bila: vgradnja v RTP, v katerega shunt še ni vgrajen, pretežno nadzemno omrežje, večje število izpadov v preteklih letih zaradi delovanja zemeljskostične zaščite in čim manjši poseg na delovanje oz. zamenjavo obstoječe zaščite. V izbor sta prišla RTP Rače in RTP Breg. Za oba objekta smo izračunali trenutne kapacitivne toke – za RTP Rače znašajo 100 A in za RTP Breg 200 A – in tako določili velikost petersenke. V obeh objektih sta vgrajeni petersenki s pripadajočim kontrolerjem EFC 50. V RTP Rače je vgrajena Petersenova dušilka moči 2.500 kVar, nazivnega toka 20–200 A in skupne teže 4.715 kg, v RTP Breg pa moči 5.000 kVar, nazivnega toka 40–400 A in skupne teže 6.890 kg.

Obe sta sposobni obratovanja pri maksimalni kompenzaciji kapacitivnega toka za čas dveh ur. Dograjeni sta k obstoječima ozemljitvenima uporoma. Uporoma smo dodali še odklopnik, s katerim ob trajnem zemeljskem stiku priklopimo upor. Med paralelnim obratovanjem transformatorjev je dušilka lahko priklopljena samo v zvezdišču enega transformatorja, drugi transformator pa mora biti ozemljen prek upora. Transformator, ki obratuje z dušilko, ima upor izklopljen.

Petersenka v RTP Rače

Ob enopolnem zemeljskem stiku v omrežju je okvarni tok kompenziran 4 sekunde. Če v tem času oblok na mestu okvare ne ugasne (okvara je še vedno prisotna), avtomatika Petersenove dušilke priklopi upor. Po priklopu upora se glavnina toka zaključi prek njega, kar je pogoj za delovanje obstoječih izvodnih zaščit (zemeljskostična zaščita s hitrim in počasnim ponovnim vklopom). Nato avtomatika ponovno vzpostavi normalno obratovalno stanje (izklop upora).

Zaključna testiranja v RTP Rače smo izvedli v začetku januarja 2012 z uspešnim testiranjem zemeljskih stikov na »živem« omrežju. Po uspešno opravljenih šolanjih za obratovalno osebje in opravljenem

strokovno-tehničnem pregledu je bila 5. marca 2012 priključena v omrežje. V mesecu juniju bo za obratovanje pripravljena tudi petersenka v RTP Breg.

Sklep

V prispevku je navedenih le nekaj dejstev o Petersenovi dušilki. Vsem, ki želite izvedeti več o delovanju Petersenove dušilke, pa smo v službi meritev in zaščite z veseljem na voljo.

Petersenova dušilka v RTP Rače je med vegetacijo, ko so enopolni zemeljski stiki pogostejši, uspešno preprečila nekaj kratkotrajnih izpadov električne energije. Torej zvišuje kakovost dobave električne energije, ki je dandanes vse pomembnejša. ⚡

Besedilo: mag. Miran Horvat in Tadej Črešnik

Potapljači na delu

Čiščenje trase 110 kV kablov od RTP Melje do RTP Koroška vrata, položenih v strugi reke Drave

Življenje v reki Dravi

Kablovod in izgubljeno kolo

Leta 2008 se je začela gradnja trikilometrsk 110 kV kabelske povezave med RTP Melje in RTP Koroška vrata. Posebnost te povezave je, da se je izvedla položitev enožilnih morskih kablov vzdolž struge reke Drave, kar je bil prvi primer uporabe morskih kablov v Sloveniji.

Vzporedno s povezavo se je položila še plastična cev dvojček za potrebe optičnega kabla, ki je pritrjen na kablovod.

Morski kabli so položeni neposredno na dno rečne struge, kar pomeni, da so neposredno izpostavljeni vsem naplavinam, tokom in smetem, ki se tekom let naberejo v reki Dravi. Zato je bil leta 2010 opravljen pregled stanja povezave, katerega ugotovitve so bile, da sta potrebna čiščenje in sanacija kablovoda.

Potop pri 4 °C

Čiščenje se je izvajalo v zimskih mesecih v letih 2011 in 2012, kljub nizki zunanji temperaturi in nizki temperaturi vode, ki ni presegala 4 °C. Zimsko obdobje je namreč najboljši čas za potope, saj je takrat vidljivost v reki najboljša.

V Dravi se najde tudi hladilnik

Kljub vsakoletnemu ozaveščanju in informiranju ljudi prek različnih ekoloških in drugih podobnih akcij (npr. vsakoletna čistilna akcija reke Drave) ter pozivanju ljudi k odgovornemu ravnanju z odpadki se še vedno veliko smeti in raznih drugih odpadkov znajde v reki Dravi. Tako se je tekom let na kabl in ob njih nabralo ogromno lesa, stekla in koles, nakupovalnih vozičkov, košev za smeti, ki samo onesnažujejo okolje, namesto da bi služili svoji funkciji. Našli smo celo hladilnik in pokrov motorja avtomobila, katerega odstranitev je bila pravi podvig.

Vse te smeti je bilo treba odstraniti, saj so predstavljale nevarnost za poškodbo morskih kablov. Smeti so potapljači potegnili na brežino reke, kjer so jih asistenti odnesli na ustrezno mesto oz. deponijo. Potopi v takšnih razmerah veljajo za ene izmed najzahtevnejših, saj se je zaradi muljastega dna voda hitro skalila in je bila vidljivost za določen čas dejansko nična. Čiščenje in sanacijo so izvajali izkušeni potapljači potapljaškega društva POZIPS.

Življenje v Dravi

Med čiščenjem trase se je ugotovilo, da morski kabel, čeprav je neke vrste tujek v drugem okolju, nudi skrivališče marsikateri ribi in drugim prebivalcem podvodnega sveta pred smetmi, ki se tekom let naberejo v strugi reke Drave.

V reki Dravi je še vedno življenje in upamo, da se bo le-to z odgovorim in ustreznim ravnanjem z odpadki tudi ohranilo in varovalo. ⚡

Besedilo: **Matjaž Marko** • Fotografije: **arhiv Branka Kovačiča**

Tekma okrog Slovenije

Branko Kovačič – monter in ekstremni športnik

Branko Kovačič je zaposlen na OE Maribor z okolico, na Nadzorništvu Šentilj. V svoji 29-letni delovni karieri na Elektru Maribor je prehodil pot od vajenca in elektromonterja do skupinovodje. Ni ga delovnega opravila, ki ga v svoji stroki ne bi obvladal in uspešno opravil.

Monter

Delovni proces na nadzorništvu poteka večji del načrtovano. Glavna naloga monterjev na vsakem OE je opravljanje vzdrževalnih del na naših elektroenergetskih objektih, kot so: pregledi, popravila in odprava napak na transformatorskih postajah, nizkonapetostnih omrežjih, daljnovodih, podzemnih kablji, čiščenje tras (poseki) itn. Prav tako ne gre brez nezaželenih defektov zunaj delovnega časa in opravljanje dežurstva, ki traja en teden in Braneta doleti enkrat mesečno. Velik podarek daje Branko tudi pristnemu stiku s strankami na terenu, to je z našimi odjemalci, ki morajo včasih (zaradi pretežnega dela radialnega napajanja naše 20 kV

mreže) malo več časa potrpeti, če zaradi kakršnega koli vzroka ostanejo brez trenutne dobave električne energije.

Namen tega prispevka pa ni toliko pisati o Branku Kovačiču kot delavcu v podjetju Elektro Maribor, ampak o Branku Kovačiču kot ekstremnem športniku, ki je iz rekreativnega v kratkem času postal ekstremni kolesar, ki **letno prekolesari od 14.000 do 16.000 zahtevnih kilometrov**.

V Dalmacijo s kolesom

Želja po drugačnem preživljanju prostega časa se je Branetu porodila pred približno šestimi leti, ko si je kupil prvo cestno kolo. Najprej je z njim preizkusil okoliške ceste na obronkih Kozjaka in Slovenskih goric v

bližini svojega doma v Stari Gori pri Šentilju v Slovenskih goricah. Ker pa so mu te poti postale prekratke oz. prelahke, je kmalu začel daljše 'ture'. Tako se je npr. na dopust v Dalmacijo večkrat odpravil kar s kolesom. Seveda pa tam ni poležaval na plaži, ampak je s krajšimi dnevnimi izleti to obmorsko pokrajino dodobra spoznal, saj jo je skoraj v celoti prekolesaril.

Zakaj ne bi tekmoval okrog Slovenije?

Ker je v Branku tlel tudi tekmovalni duh, ni veliko okleval, ko se je pred štirimi leti prvič prijavil na kolesarsko Dirko okoli Slovenije. Velik vzrok za to odločitev je bila trasa te dirke, ki je potekala mimo njegovega doma. Ko si je tako ogledoval mimo vozeče, že dodobra izčrpane kolesarje, se je »iz firbca« odločil, da poskusi tudi sam. Vse v smislu – saj če zmorejo oni, zmore tudi sam. Zelo pozitivno in pogumno razmišljanje je zorelo pod njegovo, sprva samo monstersko čelado. Po do zdaj treh uspešno prevoženih dirkah se je tako letos s progo in z drugimi kolesarji, predvsem pa sam s seboj, spopadel še četrtič.

V boj

Dirka okoli Slovenije (DOS EXTREME) je ultramaratonska kolesarska preizkušnja, ki jo morajo kolesarji prevoziti v čim krajšem času. Letos je bila proga zaradi manjše spremembe trase dolga 1.188 km in s prek 14.000 višinskimi metri. Prijavljenih je bilo 61 tekmovalcev, od katerih se jih je 10 tik pred startom 'raje premislilo'. Dirke se je tako udeležilo 51 ekstremnih kolesarjev iz 13 držav, med njimi tudi veliko svetovno znanih kolesarskih imen.

Bravo, Branko!

Branko je s časom 51 ur in 47 minut dosegel 15. mesto v absolutni razvrstitvi, kar je štiri mesta bolje kot lani. Med Slovenci pa je zasedel 6. mesto. Šestnajst kolesarjev napora ni zmoglo in so odstopili. Start in cilj dirke je bil kot vedno v Postojni. Na poti je bilo 12 uradnih kontrolnih točk, veliko pa je bilo tudi mobilnih sodnikov in prikritih opazovalcev, ki so skrbeli za legitimno izpeljavo dirke.

Mešanica vremena

Poleg utrujenosti je kolesarjem veliko težav delalo tudi vreme, saj so letošnji ledeni mož-

je 'z odliko' opravili svoje poslanstvo, ki jim ga koledar nalaga med 12. in 14. majem. Tako je vreme iz 30 OC (v senci) prehajalo v dež s snegom in obratno. Še dobro, da kolesarjem ni bilo treba montirati zimskih gum.

Tudi to se zgodi

Na celotni progi je Brane 'spal' dvakrat po 10 minut, kar je bilo očitno dovolj, da je lahko nadaljeval vrtenje pedalov do začrtanega cilja. Dirka je potekala po normalnih cestah, med običajnim prometnim vrvežem in z doslednim upoštevanjem cestnoprometnih predpisov. Sodniki so bili neusmiljeni, saj je tudi Braneta doletela kazen v obliki 15-minutnega pribitka na končno dosežen čas. V želji po sledenju prehitrega Braneta je namreč njegov

spremljevalni kombi prevozil pravkar prižgano rdečo luč na semaforju.

In ... zahvala

Na tej naporni poti se je Branku utrnila misel, da je Slovenija še kako velika država. Če pa še mogoče kdo ne ve, kako je lepa, pa naj jo kar poskuša prekolesariti. Na koncu se zahvaljuje svojim spremljevalcem na dirki (Mariu, Mladenu, Poldetu in Mitju), partnerki Marjetki (ki se mora zaradi njegovega 'početja' tudi sama marsičemu odreči), pokroviteljem, matičnemu podjetju Elektro Maribor, sodelavcem, prijateljem in vsem drugim, ki so ga na tej dirki bodrili in verjeli v njegov uspeh. Z mislimi pa je sam, tako kot po navadi, že na naslednjih ekstremnih preizkušnjah. ⚡

Besedilo: **Boris Ukmar** • Fotografije: **Boris Ukmar, Dragan Radulović**

Druženje, dobrote, presenečenje in izobraževanje

Piknik investicij, projektive in razvoja 2012

Uroš in Ivanka pred poletom

Na dan mladosti – ali drugače rečeno – v petek, 25. maja 2012, se je v organizaciji OE Murska Sobota zgodil tradicionalni piknik investicij, projektive in vseh drugih, ki so povezani s tema službama.

Kot organizator prireditve je letos drugič na vrsto prišla služba investicij OE Murska Sobota, ki je izbrala prostor in pripravila srečanje na letališču v Rakičanu.

Zbrali smo se po 14. uri in se prepustili v druženje z gostitelji.

Lokacija

Letališče Rakičan, na katerem domuje Aeroklub Murska Sobota. Lokacija zbiranja ni bila naključno izbrana, ampak nam je omogočala strokovno ekskurzijo v bližnjo bioelektrarno Jezera in leteče presenečenje.

Kulinarika

Kar se tiče hrane, pijače, postrežbe ... slovijo Prekmurci in Prekmurci kot dobri gostitelji z bogato izbiro pristnih domačih jedi in specialitet. Vsi, ki kadar koli obišejo naše kraje,

najprej pomislijo na štoklje, Činča ... ko je beseda o hrani pa na bograč, gibanico. Tako se je bograč in vse, kar gre zraven, znašel na našem meniju. Lahko bi po nogometno rekli, da smo z bogračem končali prvi polčas, drugega pa začeli z odojkom. Kakor bi rekel g. Stupar: »Na koncu pa mi paše še nekaj sladkega!« In na mizi so se pojavili še retaši in prekmurska gibanica. Pijače ne bom niti omenjal, vseeno pa bi rekel, da se mi je zde-la tista pipica za točenje zelo praktična.

Druženje

Namen piknika je seveda druženje, smeh, zabava ... in to je bilo seveda tudi prvo

vodilo. Da pa ne bi samo sedeli, jedli in pili v šotoru, smo se z mešanimi ekipami pomerili tudi v nogometu; drugi so navijali. Ker nam je bil nogomet tako zelo všeč, smo z njim končali šele v večernih urah in kar pozabili na vlečenje vrvi. Tako se nas je družilo prek 50 sodelavcev in sodelavk. Na povabilo sta se odzvala tudi naša upokojenca Franc Varga in Robi Sušek. Zadnji smo prizorišče zapustili ob polnoči.

Presenečenje

Za presenečenje in popestritev dogajanja je bila vožnja z ultralahkim letalom, ki ga je pilotiral dolgoletni član Aerokluba Murska Sobota, učitelj jadralnega letenja in letenja ultralahkih letal ter seveda vodja OE Elektro Murska Sobota Uroš Kolarič. Seveda je bila pred prvim poletom kratka predstavitev letala, letenja z letalom ... in odgovori na naša vprašanja. Ko pa je Uroš rekel, ajde, kdo gre prvi, je nastala kar gneča. Ker smo bili okrog sami kavalirji, je v zrak prva poletela Ivanka Marin in s tem potrdila pravilo, da imajo dame zmeraj prednost. Tako si je lepote Prekmurja, seveda iz zraka in z nekaj adrenalina, ogledalo kar 35 kandidatov.

Strokovna ekskurzija

Da to ne bi bil klasičen piknik, ki ga je že drugič gostila OE Murska Sobota, je bila dodana novost – strokovna ekskurzija v bližnjo bioelektrarno Jezera, ki sodi v skupino Panvita. Bioelektrarno in delovanje le-te nam je predstavil direktor KG Rakičan Ekoteh Matjaž Durič. Po domače rečeno: delovanje predstavlja neki zaključen naravni cikel (hrana – reja – predelava – bioplin – polje – hrana) ali drugače, vse se začne na njivi in se spet konča na njivi.

Nekaj osnovnih podatkov:

- Naziv: Bioplinarna Jezera, Panvita ekoteh, d. o. o.
- Moč elektrarne: bioplinarna 999 kW + sončna elektrarna 49,68 kW
- Substrat: koruzna silaža (lastne zaloge)
- Produkt: zelena električna energija in toplotna energija ter odlično gnojilo

Skupna ocena

To pa dajte vi, udeleženci, meni je bilo dobro. Pa na svidenje do prihodnjik! ⚡

Nogometaši - polčas

Vzdušje v šotoru - kak smo pridni

Prizorišče iz zraka

Besedilo: Miro Pečovnik

Znanje za službo in dom

Usposabljanje zaposlenih s področja varnosti in zdravja pri delu ter požarne varnosti v letu 2012

Usposabljanje zaposlenih s področja varnosti in zdravja pri delu in požarne varnosti (VZD in PV) je s strani delodajalca in delojemalca obvezna sestavina delovnega procesa. Delodajalec mora po zakonodaji opraviti občasna periodično predpisana usposablja iz VZD in PV, in sicer v periodiki največ dveh let. Usposabljanje zajema praktični in tudi teoretični del, sklene pa se s preizkusom usposobljenosti in z izdajo ustreznega pooblastila.

S strani zaposlenega kot delojemalca je usposobljenost za varno delo obvezen se-

gment za opravljanje delovnih nalog, za katere smo se zavezali s pogodbo o zaposlitvi. Brez ustrezne usposobljenosti za varno delo zaposleni ne more in ne sme opravljati kakršnih koli delovnih nalog. Tako je naša služba odgovorna, da ustrezno usposobi vse, ki se kakor koli pojavljajo v delovnem procesu.

Zakaj usposabljanje?

Zato nas je po mnenju nekaterih to »nujno zlo« ali za druge izguba delovnega časa doletelo tudi letos. Usposabljanja so bila organizirana na vseh enotah in za vse zaposlene. Usposabljanje iz tematike VZD je razdeljeno na več delov. Prvo je osnovno usposabljanje, ki so ga deležni vsi zaposleni. To osnovno seznanjanje s tematiko VZD se nato nadgradi še s specifičnimi znanji za različna delovna opravila, dela na elektroenergetskih napravah, delo z motorno žago, usposabljanje za delo z gradbeno mehanizacijo, dvignimi napravami ...

Sestavine usposabljanja

Osnovno usposabljanje je sestavljeno iz praktičnega in teoretičnega dela. Praktični del usposabljanja je vezan na specifično delovno mesto zaposlenega, saj so prepoznane in v oceni tveganja ocenjene

nevarnosti med delovnimi mesti različne. Teoretični del pa je bolj ali manj vezan na skupine posameznih delovnih mest, kjer je potreba po poznavanju zahtev VZD in PV prav tako različna. Zaposleni v pisarni vsekakor ni tako izpostavljen tveganjem kot je na primer monter na terenu.

Teoretični del usposabljanja iz VZD in PV je sestavljen iz več segmentov:

- Prva pomoč (predavanje pooblaščenega zdravnika)
- Odgovornosti s področja VZD v odnosu delodajalec – delojemalec
- Seznanjanje z Izjavo o varnosti in oceno tveganja
- Požarna preventiva in gašenje začetnih požarov
- Zakonodaja s področja VZD (zakon VZD-1) in njena podrejena zakonodaja
- Promocija zdravja na delovnem mestu
- Delovne nezgode in analiza težjih delovnih nezgod
- Dokumenti za varno delo in ozemljevanje mesta dela
- Teoretični del usposabljanja

Poznavanje zgoraj navedenih stvari je nujno za opravljanje varnega dela na vseh delovnih mestih (razen zadnje točke, ki je namenjena delu na terenu).

Podane vsebine na usposabljanju je mogoče pregledati tudi v strokovni literaturi, ki je namenjena zaposlenim. Tako je mogoče svoja znanja s področja VZD nadgraditi ali poglobiti z literaturo, ki je dostopna na intranetu, oz. literaturo, ki so jo prejeli zaposleni:

- Prva pomoč v elektrogospodarstvu,
- Varnostna pravila za gradbeno-montажna dela,
- Varnostna pravila za delo na elektroenergetskih postrojih,
- Katalog navodil za varno delo
- Testna vprašanja iz VZD in PV ter varovanja okolja.

Gašenje požarov

K osnovam varnosti in zdravja pri delu sodi tudi gašenje začetnih požarov. Vsi zaposleni se moramo zavedati – doma in na delovnem mestu –, da je ogenj v začetni fazi gorenja mogoče zaustaviti na zelo lahek način tudi s priročnimi sredstvi. Dlje časa kot mine, težje bo gašenje – večje bodo poškodbe objekta ali naprave. Če požara ne pogasimo s priročnimi sredstvi, so nam na voljo gasilniki. Poznavanje rokovanja z gasilniki na prah in tudi na CO₂ je nujno.

Preizkus znanja

Usposabljanja se končajo s preizkusom znanja oz. z oceno teoretične usposobljenosti. Testna vprašanja so enaka vprašanjem iz literature, ki je v ta namen pripravljena (Testna vprašanja iz VZD in PV ter varovanja okolja), zato vsi pomisleki glede neznanja niso potrebni. Pri tem je treba poudariti, da se zaposleni zavedajo potrebe po usposabljanju in se na to tudi dobro pripravijo. Če pa ima kdo »slab dan« oziroma ob prevelikem odstopanju pri preizkusu teoretičnega usposabljanja se s posameznikom v službi za VZD opravi ponovno preverjanje teoretičnega znanja.

Pri vsem tem se moramo zavedati, da nam pridobljeno strokovno znanje s področja varnosti in zdravja pri delu ter tudi s področja požarne preventive in požarne varnosti ne bo koristilo samo na delovnem mestu, ampak tudi doma, ko bo ogrožena naša lastnina ali pa celo življenje. ⚡

Gremo na počitnice

Počitniške kapacitete Elektra Maribor

V Elektru Maribor zaposlenim in drugim ponujamo različne lokacije za dopustovanje – v smučarskih središčih ter v obmorskih in zdraviliških krajih.

Počitniške kapacitete lahko uporabljajo aktivni in tudi upokojeni delavci naše družbe. Ob prostih zmogljivostih lahko le-te uporabljajo tudi drugi.

Počitniške kapacitete se nahajajo v Re-

publiki Sloveniji in Republiki Hrvaški.

Ob morju je na voljo devet apartmajev in šest prikolic na Hrvaškem ter sedem na slovenski obali. Za tiste, ki imajo raje zdravilno plavanje v termalni vodi in sprostitev v wellness centrih, sta na voljo apartmaja v Termah Olimia in Moravcih. Tudi za zimske športe in pohodništvo je poskrbljeno, saj imamo na Rogli, Ribniški koči in na Treh kraljih sedem apartmajev. Vse kapacitete, razen prikolic, se lahko uporabljajo vse leto.

Počitniške kapacitete so predstavljene tudi na spletni strani Elektra Maribor. ⚡

Kraj	Število ap.	Cena v EUR			Št. Kart
		Poletje	Pred- in posezona	Zima	
Savudrija (prikolica za 4 osebe)	1	30,00	21,00		
Vrsar (prikolica za 4 osebe)	2	30,00	21,00		
Filip Jakov (prikolica za 4 osebe)	3	30,00	21,00		
Biograd	4	43,00	32,00	32,00	
Mareda	2	38,00	27,00	27,00	
Cres	2	38,00	27,00	27,00	
Barbariga	1	38,00	27,00	27,00	
Beli križ (2 postelji)	2	38,00	27,00	27,00	
Beli križ (3 postelje)	2	41,00	29,00	29,00	
Beli križ (5 postelji)	1	43,00	31,00	31,00	
Portorož, Lucija	2	46,00	46,00	46,00	3 kopalne
Moravci	1	21,00	21,00	21,00	
Terme Olimia	1	46,00	46,00	46,00	5 kopalnih
Rogla	3	31,00	30,00	78,00	2 smučarski
Ribniška koča (4 postelje)	2	26,00	26,00	58,00	2 smučarski
Ribniška koča (2 postelji)	1	21,00	21,00	36,00	1 smučarska
Trije kralji	1	13,00	13,00	25,00	2 smučarski

Za podrobne informacije o cenah in drugih pogojih pokličite Jožeta Hrastrnika prek številke 02 22 00 244 ali 031 317 944 ali pošljite e-sporočilo na joze.hrastnik@elektro-maribor.si.

Toplo poletje, vroča jesen

Spoštovane kolegice in kolegi,

premalo časa in prostora je na voljo, če bi hotel vse razložiti. Zato se osredinimo samo na najpomembnejše trenutke bližnje preteklosti.

Ni skrivnost, da se v naši državi dogaja marsikaj, kar ni za vzor ne posameznikom ne skupinam, še manj pa celotni skupnosti te naše velike družine EU.

Velikokrat smo v sindikatu ocenjevali odklone in posamične primere nespoštovanja dogovorov, izigravanja sporazumov in nekorektnega obnašanja do socialnih partnerjev. Velikokrat smo prišli do zaključkov, da se ne moremo identificirati s temi odkloni in da jih obsojamo, da pa naj pravosodni in drugi organi naredijo svoje domače naloge. Nikakor ne želimo biti del zgodbe o neuspehu, vsekakor pa želimo svoj delež znanja in svojega dela ponuditi korektnemu delodajalcu, ki nam mora s svojo vizijo, strategijo in s poslovnimi predlogi zagotoviti varnejšo pot v našo energetske prihodnosti.

Glede na stanje v energetiki moram žal pripomniti, da so te vizije vse bolj skrite očem javnosti, da so te strategije vse bolj podobne neke vrste kupčkanju in kalkulacijam, kako finančno izžeti še eno (če ne edino) dejavnost in da se ob tem nihče ne vpraša, kako bodo ljudje živeli, od česa bodo živeli.

Živeti od veselja do dela, vzhičenosti, da si sploh lahko na trgu dela, in od obljub tistih, ki imajo velike potrebe in polne žepe cekinov, da počasi prihaja tudi »sedem debelih krav«, se resnično ne da nahraniti lačnih otrok, plačati položnice

ali pa doseči humano življenje v starosti. Marsikdo bo porekel, da moramo situacijo pogledati malo širše in naj svojih lastnih interesov ne mešamo z interesi te družbe, ki se mora reševati in se žrtvovati na vseh segmentih, kot tudi da je treba zategniti pasove in privarčevati na eni strani, da bomo lahko pozneje bolje zaživel v neke nove čase.

Marsikdo pozablja, da je treba tudi do teh novih in boljših časov preživeti, se ogrevati in šolati otroke. Ali ni vseeno bolje pomagati tistim, ki so do kolena v blatu, da jih preostali, ki so na obali, potegnejo na suho? Ali pa je po nekaterih teorijah rešitev v tem, da skočimo vsi v blato do kolena ter drug drugega potiskamo na kopno.

Moje osebno prepričanje je še vedno in bo ostalo, da je prva varianta tista, ki nosi rešitev.

Zategovanje pasu je mogoče le pri zaposlenih. Zakaj? Ker edino ti še nosijo pasove. Drugi pa imajo na hlačah naramnice. Kako zategniti naramnice, ni še nihče 'pogruntal', so pa 'pogrunтали' lastniki naramnic teorijo, pa kateri prepričujejo zaposlene, da naj pa le zategnejo pas še za kakšno luknjo, da bo v povprečju vsem pozneje lepo. Dajmo, kolegice in kolegi, zberimo svoje misli in zamislimo se nad poceni prodajanimi floskulami, ki se nam iz dneva v dan prodajajo. Da v sindikatu razmišljamo drugače, predvsem v smeri zaščite pridobljenih pravic, smo že velikokrat dokazali. Žal pa je prišel ponovno trenutek, ko po socialnem dialogu v družbi z novim vodstvom kljub obojestranskim naporom nismo uspeli doseči sporazuma glede regresa za letni dopust 2012. Veljavna PKP je bila vsa leta osnova, da smo zaposleni iz PKP lahko koristili pravice in obveznosti, za katere smo se zavestno odločili, da jih bomo spoštovali in izvajali. Izvajali smo jih korektno in skladno s predpisi, zato je bilo tudi pričakovati spoštovanje vsega, kar je zapisano, da bo korektno in skladno s predpisi. Pa žal ni tako. Prevladala sta mnenje in sugestija, predvsem

pa priporočila, da je treba zapeljati ladjo v plitve vode in tako opozarjati zaposlene, da ladja lahko nasede in da je dobro zdaj iz balastnega – delavskega – oddelka metati in se odpovedovati vsemu, kar lahko pripomore, da bo ladja lažja.

Res, na neki način smo vsi na tej ladji in na neki način smo tudi vsi ogroženi, res pa je, da so tudi na Titaniku bili vsi na isti ladji, le po različnih krovih, in tudi reševanje je potekalo skladno s socialnim položajem potnikov. Komu mar čolna, v katerem sedijo zaposleni, ki so strošek dela, in komu mar čolna, v katerem so družine teh istih, ki morajo jutri tudi nekaj jesti.

Da bomo lahko uresničili zaščito članov sindikata, smo se dogovorili, da bomo zakonsko določene in verificirane argumente potrjevali in dosegali prek pravne zaščite v doglednem času. Žal bo to za delodajalca pomenilo dodatne stroške, na katere smo opozarjali, ampak je Vlada RS kot večinski lastnik na to gluha. Gre torej za neke vrste politični princip, ki pa s samim reševanjem gospodarskega položaja države že skoraj nima nobene zveze.

Prav tako je pod vprašajem nadaljnji obstoj omrežnega dela družbe, ki v tem trenutku ne daje dobrih obetov za prihodnje čase. Upam, da bo novo vodstvo skupaj z izvršnimi direktorji pognalo stroj s polno paro proti novim produktom in novim finančnim prilivom, kajti edino ti so lahko ključ od naše prihodnosti.

Pametna omrežja, fotovoltaika, električna mobilna prihodnost – to so zadeve, ki navdihujejo, mi pa v tem trenutku potrebujemo navdih in sredstva, ki bi morala prihajati na naš TR že včeraj.

Odprti ostajajo odnosi s SODO-m in z njegovimi ambicijami po počasnem prevzemu posameznih dejavnosti, ki jih trenutno opravljamo v naši družbi (priključki in odjemna mesta). S svojimi sindikalnimi aktivnostmi smo takoj v začetku meseca maja na skupnem sestanku na Direktoratu za energetiko in ob prisotnosti državnega sekretarja na Ministrstvu za infrastrukturo in okolje zavezili izvajanje gospodarskega

načrta SODO, ki je v dolgoročnih načrtih imel tudi načrt zaposlovanja kadrov v obsegu 90–92 novih ljudi, poleg vseh drugih načrtov, ki so bili napisani brez socialnega dialoga in predstavitve GN po dogovoru s socialnimi partnerji.

Ravno zaradi ignoriranja in nedosegljivosti lastnikov na prošnje in zahteve energetikov po skupnem sestanku, na katerem bi želeli vedeti, odkar se je ustoličila nova Vlada RS, kam in kako se energetika umešča v slovenski prostor, je sklicana seja ESOE (ekonomsko-socialni odbor za energetiko), ki pa jo blokira Vlada RS. Ta noče imenovati novih članov v ta odbor in na tak način teče problematika v smer opozarjanja javnosti, da javne in strokovne komunikacije ni in da se pripravljajo ukrepi, ki so za distribucijske družbe lahko usodni. V bližnji prihodnosti bo zaslediti tudi tiskovno konferenco na to temo in na problematiko v energetiki, ki jo bomo sklicali na našo SDE-jevsko zahtevo.

V naši družbi je prav tako odprtih kar nekaj vprašanj:

- veljavnost PKP, ki je verificirana do 30. 9. 2012;
- relativna razmerja, ki so porušila sistem pravil dogovora zaradi dodeljevanja in imenovanja oseb na določene funkcije prek osnovnih meril;
- kompletiranje delovnih skupin na način, da ne bodo kršili zakonodaje o varnosti in zdravju pri delu;
- izvajanje nekaterih členov PKP, ki so bili v zadnjem času zapostavljeni.

Še bi se kaj našlo, pa o tem drugič. Upam, da mi v naslednjem prispevku ne bo treba zapisovati iste problematične zadeve. Povedati želim, da se ne ponavljam zaradi ponovnega zapisa, ampak ker problematika ni bila razrešena.

Pred počitnicami naj zaželim vsem kar največ dobre volje in zdravja, poleg tega gre vsekakor tudi srčna želja po ljubečem odnosu do družine. Prav tako pa želim, da se vsi zavemo dejstva, da če zdaj ne bomo združeni v enotno pest, ne bomo kos pohlepu kapitala, pa naj se pojavlja v obliki sladkega medu ali pa v obliki uglasjenega pritiska na delavske pravice.

Skupaj smo močnejši!

Lep in spoštljiv pozdrav vsem, Jurij Tretjak, predsednik SDE Elektro Maribor, d. d. ⚡

Boris Goričan

Sodelavec, ki se zna prilagajati

Boris Goričan pri izvedbi tesnenja energetskega transformatorja

Spremembe so dobrodošle in potrebne, da se čim več naučimo, izkusimo in s tem napredujemo v osebnostni rasti. V skupino ljudi, ki so se sposobni v novi sredini hitro prilagoditi, sodi tudi sodelavec Boris Goričan, zaposlen v Storitveni enoti Maribor.

Kot večletna sodelavca sva ob njegovem srečanju z abrahamom pokramljala o »dobrih starih časih«, ko smo kot Remont s svojimi storitvami uspešno dopolnjevali delovanje elektroenergetskega sistema. Ob pogovarjanju se je svet za naju ustavil. Med obujanjem preteklih dogodkov me je prešinila misel, da je Boris človek, ki je bil med prvimi, ki so se ga dotaknile organizacijske spremembe družbe. Do danes je bil znotraj nje večkrat premeščen. Postavljen je bil pred izziv, da šolska znanja avtomehanika in izkušnje nagradi z novimi s področja elektrostroke. Rezultati njegovega dela kažejo, da mu je to popolnoma uspelo.

Pa pogledjmo njegovo službeno pot in poglobljeno njegovo zdravo razmišljanje o spremembah in pripadnosti družbi.

Boris, začel si kot avtomehanik v Remontu, in sicer v času, ko je bilo v delavnici veliko dela. Ta se je čez čas

ukinila. Kam si bil razporejen? Je bil to šok zate?

»Ja, to je bil šok zame. Sicer se je delavnica zapirala počasi. Odločitev vodstva je bila, da naše avtomobile in drugo mehanizacijo začnejo popravljati zunanje organizacije. Delavnica se ves čas mojega dela (18 let) ni bistveno spremenila, obnavljala ali posodabljala. Kot taka je bila obsojena na zaprtje. Med njenim »umiranjem« sem večkrat delal v kovinski delavnici, stikalnih ploščah in nazadnje v transformatorski delavnici. To premeščanje me je motilo, saj nisem vedel, kaj in kje bom drugi dan delal. Delal sem tam, kjer so me potrebovali.«

Selitev v trafodelavnico je zate predstavljala začetek dela na elektroenergetskem sistemu. Prej avtomobili, kovinski izdelki, zdaj transformatorji. Kako si se prilagodil? Kako bi primerjal dela med seboj?

»Moral sem se prilagajati. Sem se pa v delavnico rad vračal. Pomagal sem popravljati avtomobile še leto in pol. Delo avtomehanika zahteva precej fizičnega dela in nenehno prisilno držo telesa. Zaradi te so se takrat že začele zdravstve-

ne težave, bolečine v hrbtenici. Delo pa je bilo zelo zanimivo. Pri avtomobilu ali stroju je več možnosti za nastalo napako, moraš jo poiskati, izbrati pravi postopek dela. Pri transformatorjih pa so napake »standardne«, s tem pa približno vedno enak postopek popravila. Pri popravilu avtomobilov je potek dela velikokrat različen. Delo v trafodelavnici je bilo zame fizično lažje, brez prisilne drža in večkrat na terenu. Na njem sem lahko uporabljal poklicno pridobljeno osnovno znanje, iznajdljivost in ročne spretnosti. Tesnitev transformatorjev je treba narediti ročno, brez orodja, s posebnim občutkom, ki sem si ga pridobil pri delu v avtomehanični delavnici.«

Trafodelavnico so čez čas ukinili in stavbo porušili. Ponovno si bil postavljen pred vprašanje, kam zdaj.

»Po zaprtju te delavnice smo bili vsi štirje delavci razporejeni drugam. Ideja takratnega vodstva storitev je bila, da se ustanovi skupina, ki bo na terenu delala servise tujih TP (plačana storitev), in skupina za potrebe servisiranja transformatorjev v lasti distribucije. Pristal sem v storitvah pod vodstvom Igorja Severja (zdaj je vodja Jože Leskovar). Z Edijem Kranjcem sva prva začela delo na mariborskem območju. Po Edijevem odhodu sem ostal na terenu sam z mladim sodelavcem. Kot sem že omenil, je terensko delo zahtevno s tega vidika, ker je treba odkrito napako v določenem času na mestu odpraviti. Ni improvizacije. Ko vklopiš, mora delovati. Takrat se uporabi vsa znanja, spretnosti in iznajdljivosti, da je servis v roku opravljen, saj stranka čaka na ponovni vklop elektrike. Zaradi povečanja naročil so se nam sčasoma pridružili novi delavci. Zdaj delamo na terenu štirje. Smo skupina, ki med seboj dobro sodeluje. Delamo na napravah pod napetostjo in sestavni del našega varnega dela je poleg pazljivosti tudi skrb za varno delo sodelavcev.«

Poznam te kot sodelavca, ki se je le redko nad čem pritoževal. Tudi ne-nehna premeščanja si znal vzeti za »dobro«. Kako mora človek razmišljati, da se vživi v različne situacije?

»Da po določenem času menjaš delovno mesto, je dobro. Tudi zase lahko rečem, da so mi vse premestitve, ki jih v zadnjem obdobju ni bilo malo, prinesle veliko pozitivnega. Naučiš

Boris Goričan pri delu v TP

se nekaj novega, obenem pa lahko stara znanja povežeš z novimi izzivi. Sam nimam rad rutine. Pred prihodom v Elektro Maribor sem delal 3 leta v TAM-u, na tekočem traku, na katerem sem sestavljal motorje. Zaradi monotonosti to ni bilo delo zame. Pri učenju na novem delovnem mestu pa sem vedno opazoval, kako se dela, videl, vprašal in naredil. Ni mi bilo treba večkrat reči. Na srečo imam dober (fotografski) spomin.

Danes je težko izbirati delo. Vzameš delo, ki se ti ponuja, pa tudi če ni popolnoma skladno s tvojim osnovnim poklicem. Vse se da naučiti. Pri meni sta bili vedno v ospredju družina in odgovornost do nje. Če imaš družino, delaš tudi zanjo. Da zaslužiš, moraš delati in potem delaš.

S sodelavci moraš sodelovati, saj z njimi preživiš večino časa. Spore pa takoj rešiti in na njih pozabiti.

Sem človek, ki rad svoje znanje prenese na druge, posebno na mlajše sodelavce. Mojih prenosov znanja nanje je bilo v teh sedmih letih veliko, tako da lahko danes delajo tudi brez mene.«

Ste 4-članska družina. Rad kuhaš in si ljubitelj živali. S čim se še ukvarjaš v prostem času? Je kaj okrog avtomobilov ali elektrike ali čisto nekaj tretjega?

»Nič okrog elektrike, tudi okrog avtomobilov zelo malo. Rad imam naravo. Vrtnarim, gobarim, z ženo kolesariva, peščaiva. Igram tudi mali in veliki nogomet.«

Kaj priporočaš sodelavcem, kako naj komunicirajo med seboj, da bo njihovo sobivanje prijetnejše?

»Pred očmi naj imajo, da smo več v službi kot doma, da morajo med seboj sodelovati. Naša dejavnost je velikokrat smrtno nevarno delo pod napetostjo. Previden moraš biti zase in za druge. Ne glede na starostne razlike pa spoštovati drug drugega in glavno, kar je, imeti pozitiven odnos do dela. Gojiti pripadnost družbi. Žal nekateri mladi velikokrat mislijo samo na denar, radi bi bili hitro šefi, malo delali in veliko zaslužili, vendar je treba najprej misliti na delo, potem pa na vse drugo.« Kako bi se počutil jutri, če bi mogel spet na drugo delovno mesto?

»Če bi bil izziv, bi ga sprejel, če bi lahko o tem odločal. Kot avtomehaničar pa ne bi želel več delati, saj se je način dela spremenil. Potrebno je znanje elektronike pa tudi hrbtenica ni več zdrava.«

Intervju z Borisom Goričanom je bil zanimiv. Beseda mu je tekla gladko, povezano. Za hip sem ga lahko videla tudi v vlogi govornika. Kdo ve, kakšne spremembe ga še čakajo na poti, ki vodi do upokojitve. Mogoče kakšen ovinek tudi v tej smeri. Izkušenj ima toliko, da bi lahko o njih mirno predaval mlajši generaciji.

Boris, želimo ti še veliko pravih odločitev in dobrega počutja ter varnega dela na terenu, in to kljub velikim temperaturnim razlikam in visokim temperaturam, ki nas pestijo zadnja poletja. ⚡

Besedilo: Irena Podgrajšek • Fotografije: Franci Prelog in Darinka Šeruga

»Pazi, mina!«

Pohod na Veliko planino

Pohodniki na Veliko Planino v maju

Ni bilo dvoma, da Jančiju Šimenku organizacija pohoda na Veliko planino ne bi uspela. Seveda se je bilo treba predhodno dogovoriti marsikaj, še o sončnem vremenu. Glede na to, da je bilo v soboto, 19. maja 2012, nebo brez oblakov, je bil tudi pri teh dogovorih uspešen.

Iz zbirnega mesta v Slovenski Bistrici smo se v skupinah odpeljali proti Kamniško-Savinjskim Alpam do prelaza Černivec in planine Kisovec. Bilo nas je kar trideset lepote in druženja željnih pohodnikov. Pot ni bila zahtevna, kljub temu pa je bila potrebna planinska oprema z nepogrešljivim nahrbtnikom s sendvičem in tekočino.

Malica za dober začetek

Kot po navadi je bilo prvo opravilo pred »vzponom« malica. Večina nas je »gledala« sendvič, ne pa sodelavci iz Murske Sobote. Pogrnili so si mizico kar na hladilni torbi. Za mizo je sedel Ludvik in rezal klobase. Miza je ponujala še: Janijeve sveže ocvirke, specialni kozji sir, paradižnike, luštrek, domači kruh ... prava pojedina je bila. Skoraj ga ni bilo tistega, ki se ne bi odzval prijaznemu povabilu k pokušnji dobrot in vina, ki ga je prijazno ponujal Jani.

Vzpon in pastirsko naselje

Lahek vzpon skozi gozd nas je kar hitro pripeljal na planoto in pašnike, ki so bili letos še brez krav in njihovih »min« (kravjih odpadkov). Pogled se nam je ustavil ob rahlo razgibani pokrajini in pastirskem naselju posebnih oblik, ki je bilo na Veliki planini že v 16. stoletju in se do danes ni veliko spremenilo.

Ob prihodu na Domžalski dom (1534 m) nas je zmotil ropot helikopterjev KFOR-ja. Vadili so pristajanje. Na srečo je bilo teh poskusov malo in spet je zavladal mir.

Poleg miru, ki je dober za ušesa, si je bilo mogoče med sprehodom po pokrajini, poraščeni z nizkimi borovci in z značilnimi kraškimi vrtačami, spočiti oči še na prekrasnih drobnih cveticah različnih barv.

Koča in cerkvena

Na poti do vrha Gradišče, ki je najvišji vrh Velike planine (1666 m), smo si na povabilo lastnika ene izmed pastirskih koč ogledali tudi njeno notranjost in bližnjo cerkvico Marije Snežne. Zgrajena je bila po Plečnikovem načrtu leta 1938 (požgana v zimi 1944/45 in obnovljena leta 1988). Nato smo se spustili v globino jame Vetrnice.

Ob koncu

Pohod po Veliki planini smo končali ob enolončnici na koči in kozarcu hladnega piva ter se z jeklenimi konjički vrnili v dolino. Ti konjički pa imajo eno lepo lastnost. Na poti domov se kar sami ustavijo ob dobrem gostinskem lokalu. Tudi tokrat je bilo tako. Užitek ob vročih malinah s sladoledom in smetano je bil zame vrhunec lepote tokratnega druženja. In za konec. Res je, da so nam »brezminjska polja« Velike planine v veliki meri omogočila, da smo lahko gledali okrog sebe in popolnoma brez skrbi občudovali prelepo naravo oz. našo čudovito Slovenijo. Ni se bilo treba opozarjati »Pazi, mina!«. V mojih očeh pa so le manjkale kravice, ti tako značilni poletni gostje tega dela naših planin in vse, kar je z njimi povezano (kislo mleko, skuta, sir). ⚡

Le pogumno naprej, do koč je le še nekaj korakov

Besedilo: **Timotej Čelofiga**

XVIII.

letne igre eds

Črnomelj, 2. junij 2012

Za nami so XVIII. letne igre EDS. Gostitelj, Elektro Ljubljana, d. d., je igre priredil v precej oddaljenem oz. bolje rečeno malo manj obiskanem slovenskem kraju – Črnomlju.

Ta sicer lep kraj z dolgo zgodovino nas je pričakal ovit v gosto meglo in oblake, kar je že nakazovalo težave pri organizaciji tekmovanj. Udeleženci smo se zbrali na Nadzorništvo Črnomelj, kjer nas je pričakalo prvo okrepčilo, nato pa smo se razpršili po okoliških lokacijah glede na razpored tekmovanj. Največ dela so imeli v tem trenutku vodje ekip, saj so svoje varovance morali pripeljati na prizorišča tekmovanj. V ta namen je organizator dal v uporabo tudi več vozil, ki so vozila med prizorišči tekmovanj.

Prvi tekmovalci so začeli tekMOVATI že ob 8.00, vsi preostali pa med 9.00 in 11.00. Najdlje se po navadi izvajajo ekipna tekmovanja, kar se je zgodilo tudi letos, saj se je zadnja tekma – odbojka za ženske – končala šele ob 15.30. Zadnjo tekmo so igrale prav odbojkarice Elektra Maribor, ki so si z zmago zagotovile 3. mesto.

Tekmovanje

Med prvimi, ki so začeli tekMOVATI, so bili tekači. Kros je tudi panoga z najštevilčnejšo udeležbo. Približno 120 tekačev se je po svoje rezultate podalo po razmočeni progi v dolžini enega kilometra za ženske in dveh kilometrov za moške. Veselil se je predvsem moški del ekipe, ki je s skupnim prvim mestom in z več odličnimi posamezniki pokazal premoč nad drugimi ekipami. Malo manj veselja je pokazal ženski del ekipe, ki pa je obljubil, da bo drugič bolje.

V ekipnih športih so se tekmovanja odvijala na različnih lokacijah. »Ta kratko« so letos vsekakor potegnili nogometaši, saj jih je poleg preskakovanja med 5 km oddaljenimi

igrišči »tolklo« še vreme – enourni naliv jih je dodobra namočil. Kljub težkim razmeram za igro je naši ekipi uspelo osvoiti tretje mesto. Tudi kolesarji so bili bolj ali manj prepuščeni volji vremena. Mokra cesta vsekakor ni najprimernejši teren za hitrostno preizkušnjo. Kljub temu so moški z ekipnim 4. doseženim mestom in ženske z ekipnim 2. doseženim mestom dobro opravili preizkušnjo.

S časovnik zamikom zaradi dežja so tekmovanje začeli balinarji. Ekipa Elektra Maribor kljub dobremu začetku ni uspela v nadaljevanju, zato se je morala zadovoljiti s 5. mestom.

Svoj davek pa je vreme zahtevalo in tudi dobilo pri izvedbi tenisa. Razmočena igrišča niso nudila primerne terena za igro, zato se je organizacijski odbor odločil, da tekmovanje v tej disciplini odpove. Več sreče so imeli dvoranski športi, pri katerih so se posebej dobro, kakor že veliko let prej, izkazali strelci. Število zadetih krogov v moški in tudi ženski konkurenci predstavlja za nasprotnike nerešljivo uganko. Brigita Trglavčnik in Mitja Valenčak z ekipo so tudi letos odlično opravili nalogo.

V kategoriji odbojka smo doživeli kar nekaj manjših in večjih presenečenj. Moški del ekipe je v zadnjem krogu s porazom proti ekipi Celja dosegel drugo mesto, ženske pa so s tretjim mestom dosegle enega boljših izidov zadnjih let, če ne celo najboljšega. Ostala pa bo misel, da bi v zadnjem krogu ob zmagi brez izgubljenega niza bile celo prve.

Moška in ženska kegljaška ekipa sta s 1. in 5. doseženim mestom bolj ali manj zadovoljni. V skupnem seštevku na koncu pa vedno šteje vsaka točka. Moška ekipa je postavila rekord iger, saj je z 2.277 po-

drtimi keglji to najboljši dosežek na vseh igrah kot tudi najboljši posameznik Bogoslav Gojčič s 608 podrtimi keglji.

Igralci in igralka namiznega tenisa so po rednih treningih skozi celotno leto dosegli zelo dober izid. Moški ekipno 1. mesto, ženske ekipno 3. mesto. Tudi šahisti so s 3. mestom dosegli odličen izid.

Plezanje na drog kot paradna disciplina je letos presenetila z manjšo novostjo. Plezanju na drog so se pridružili monterji iz Srbije, ki sicer niso sodelovali v tekmovalnem delu, vendar so na svoj način pokazali veščine plezanja. V tekmovalnem delu je ekipa Maribora zelo dobro začela, vendar je pozneje manjši spodrselj s svedrom in kleščami terjal kar nekaj sekund dodatnega časa. Kljub temu je ekipa v nadaljevanju pospešila in na koncu zaradi napake ekipe iz Ljubljane dosegla odlično 2. mesto.

Zaključek

Z dejanjem plezanja na drog se je začelo mrzlično seštevaje osvojenih točk po posameznih disciplinah. S seštevkom po vseh kategorijah je zanesljivo in pričakovano slavila ekipa Elektra Maribor, in to že 5. zapored. Čestitke vsem sodelujočim za odlične izide. Igre so se končale z razglasitvijo izidov, s podelitvijo kolajn in pokalov najboljšim ter s predajo zastave naslednjemu organizatorju – Elektru Celje, ki bo gostitelj zimskih iger. Vsekakor pa bo naslednje leto zanimivo tudi za domače športnike in športnice. Elektro Maribor bo namreč naslednji gostitelj letnih iger, zato bo za izvedbo potrebno angažiranje velikega števila zaposlenih. Tekmovalke in tekmovalci pa bodo še pod dodatnim pritiskom ali pa mogoče bolje rečeno – s prednostjo domačega terena. Doma pa res ne smemo izgubiti, kajne?

Mesto	Podjetje	Število točk
1. mesto	Elektro Maribor	59
2. mesto	Elektro Ljubljana	55
3. mesto	Elektro Celje	54
4. mesto	Elektro Primorska	48
5. mesto	Elektro Gorenjska	39

Jože Hajnrih - dedek Mraz, Božiček in še veliko več

Malokdo v Elektru Mariboru ne pozna zdaj že upokojenega sodelavca Jožeta Hajnriha. Deloval je na več področjih. Po poklicu je elektromehanik. Bil je sindikalni zaupnik (odličen govorec), predsednik klubov, športnik in nekdo, ki je tistega davnega leta preoblečen v dedka Mraza v Remontnih delavnicah Radvanje obiskoval naše otroke.

Takrat je bilo to nekaj posebnega. Pozneje se je iz dedka Mraza prelevil v Božička in to ostal, dokler nismo božičkovanja prepustili profesionalcem. Seveda so se tema likoma pridružili tudi drugi liki. Jože je po duši umetnik, odličen organizator in predvsem človek, ki je vedno dobre volje, ki mu na obrazu skoraj nikoli ne zamre nasmeh. Ima sposobnost korakanja s časom in prilagajanja okolju. Občudujem njegovo pozitivno naravnost, zato vam ga z veseljem predstavljam.

Tvoj nasmeh na obrazu nikoli ne zamre. Kako ti to uspe?

»Razmišljam o tem, da bi bili vsi ljudje dobre volje, kar je v tem času še bolj potrebno. Ljudje imajo že dovolj problemov in vesel obraz vedno dobro dene. Kot 'penzionist' lahko težave dam malo na stran. Treba si je vsak dan narediti lep, in če nisem dobre volje, se sam slabo počutim.«

Začel si na Enoti Maribor okolica, nato si imel možnosti izbrati drugo enoto. Odločil si se za Remontne delavnice Radvanje. Upokojil si se na

Jože na Veliki planini 2012

Upravi. Kakšna sta bila tvoje delo in vloga v vseh letih službovanja?

»Na Okolici sem delal eno leto večinoma na terenu. Tu sem dobival izkušnje in spoznaval delovanje družbe. Njeno osnovno dejavnost. Za Radvanje, kjer je bilo delo v delavnicah, sem se odločil, ker mi je takšen način omogočal več udejstvovanja v športu. Takrat sem se že aktivno ukvarjal z veslanjem. V enoti sem ostal 20 let in delal v skoraj vseh elektrodelaavnicah.

Uprava je pozneje razpisala prosto delovno mesto vodje službe družbenega standarda, na katero sem se prijavil, bil sprejet in tako se je začelo moje službovanje na Vetrinjski 2. To je bila popolnoma druga vrsta dela. Služba je zajemala delovanje na področju počitnikovanja, razdeljevanja počitniških kapacitet in vzdrževanje stavb. Delo je bilo vezano na objekte, ki smo jih obiskovali in vzdrževali najmanj 2-krat letno. Po veliko letih službe sem ugotovil, da je bilo v bistvu to delo meni 'pisano na kožo'. Obsegalo je administrativno in terensko delo. Zame idealno. S tem sem lahko po-

vezoval opravljanje sindikalne funkcije, ki je bila povezana s skrbjo za počitniške kapacitete. Upokojil sem se leta 2004.«

Zaposleni v Remontnih delavnicah so te izvolili za sindikalnega zaupnika. S premestitvijo na upravo si nadaljeval zastopanje delavcev. Kako dolgo? Kakšni so spomini na takratno delovanje sindikata?

»Takrat je sindikat deloval prek Republiškega sindikata odbora energetike, hkrati pa je deloval tudi ZK. To je bil čas samoupravljanja. Stvari so potekale drugače kot danes. Gledano z mojega vidika, je bilo to takrat velikokrat zapravljanje časa, ogromno natiskane in nepotrebne dokumentacije ... no, sicer ne vem, ali je danes kaj drugače, vem pa, da se danes ogromno razpravlja in malo sklene, malo ljudi pozna problem. Takrat se je vedelo, da je treba sklepe sprejeti, in s problemi je bila seznanjena večja množica.

Po funkciji sem deloval v sindikatu približno 20 let in se odločil, da po tolikih letih prepustim funkcijo drugim. Dovolj je bilo.«

Si deloval še v kakšni drugi politični organizaciji?

»Politika me ni zanimala. Čeprav sem bil v sindikatu, nisem bil član ZK in pozneje nobene politične stranke. Sem športnik, ljubitelj narave, rad imam umetnost – igro.«

Pa pojdiva na športno področje. Kot športnik si se udeleževal naših športnih iger, na katerih smo ekipno dosegali najvišja mesta. V katerih disciplinah si sodeloval?

»S športom sem se začel ukvarjati že v otroških letih. Stanovali smo blizu objektov TVD Partizan, kjer smo preživeli vse popoldneve. V osnovni šoli sem imel rad orodno telovadbo. Med svojimi vrstniki sem bil kar dober. V srednji šoli je bilo manj možnosti za šport, predvsem zaradi urnika. Proti koncu EGS-a sem začel obiskovati Brodarsko društvo Sidro ter okusil »veslo in vodo«. Želja po treningu na vodi je bila vzrok za to, da sem se zaposlil v Radvanju.

Na naših športnih igrah sem sodeloval čisto od začetka. Začetek rednega službovanja je bil tudi začetek nastopa na ŠI Elektra – predhodnica zdajšnjih iger EDS-a. To je bil čas, ko so bili favoriti Jože Majhen (skok v višino), Franc Gluk (tek na 100 m), Erik Kočunik (smučanje) ... to jih je samo nekaj ... bilo nas je veliko ... vsa leta sem sodeloval na igrah razen preteklega leta, ko mi je poškodba onemogočila sodelovanje.

Tekmoval sem v atletiki in smučanju. Pri teh disciplinah sem bil uspešen. Najbolj mi je ostala v spominu zmaga na igrah Elektre v štafeti 4 x 100 m. S to zmago smo odvzeli dolgoletni primat Primorcem. Sestavljali smo jo: Mirko Njivar, Vlado Naterer, Boris Kukanja in jaz. To so bili nepozabni trenutki zmagovalcev. Seveda ne smem pozabiti omeniti delovanja v Strelskem društvu Elektra Maribor, ki deluje že 50 let in še vedno dosega uspehe. Sem njen predsednik že vrsto let. Zaslužna za delovanje društva sta še gospod Franjo Lavrenčič in Valter Valenčak, brez katerih društvo ne bi bilo na ravni, kot je zdaj. Zadnja leta na igrah EDS-a moška in ženska ekipa dosegata prva mesta in s tem prispevata svoj delež k skupni osvojitvi zmagovalnega

pokala. Imam srečo, da sem predsednik društva, ki mu pomaga naše podjetje z možnostjo uporabe prostorov zaklonišča za strelske namene in s tem omogoča redno vadbo in sodelovanja na različnih tekmovanjih.«

Znano je, da si bil član odlične veslaške ekipe Veslaški klub Branik, ki je v državnem merilu takratne Jugoslavije dosegala lepe izide. Kako je delovanje pri klubu vplivalo na tvoje življenje na splošno, kaj so ti predstavljali nenehni treningi? Družina je imela posluh za to.

Urejene družinske razmere ter razumevanje domačih in službenega okolja so mi omogočali aktivno športno delovanje v začetku kot veslaču tekmovalcu, pozneje kot trenerju in nazadnje kot predsedniku društva. Družina mi je bila v veliko pomoč in se ji ob tej priložnosti za to javno zahvaljujem.

Po več letih dela v klubu, ko se mi je zdel primeren čas, sem funkcijo predsedovanja z veseljem predal danes žal že pokojnemu gospodu Kralju, takratnemu direktorju Dravskih elektrarn. Uspešno je nadaljeval naše začetno delo. Njemu gre tudi zasluga, da so pokroviteljstvo nad klubom prevzele DEM in rezultati tega so danes že vidni. Klub še naprej ostaja v samem reprezentančnem vrhu.«

Pa pojdiva še malo na tvoje »umetniško področje«, ki zajema več vlog, poleg dedka Mraza in Božička še predstavljanje različnih pustnih šem, ki so prinašala različna sporočila.

»Ja, to je moje veselje. Najuspešnejša maska je bil Raček, v celoti izdelan doma, iz katerega je nastal čez leta Kraljevski raček. Upodobil sem tudi lik Krambergerja. Poseben učinek so imeli precej originalom podobni dialogi. Z menoj je bila tudi plišasta opica, ha, ha, ha ... Vlogo 'obdarovanca' naših otrok ob koncu leta sem prevzel od gospoda Ključarja. Najprej sem si obleko sposojal v SNG Maribor, pozneje sem si kupil lastno opremo, ki jo še hranim in čaka na nove priložnosti. Smeh ... Z zadnjo masko sem upodobil (bolj v reklamne namene) menedžerja električne energije. Prodajal sem elektriko na kilograme

Vedno nasmejan pohodnik

iz kvasnih celic. Prideloval sem jo pred očmi gledalcev. Veliko smeha je bilo. Ja, ta zvrst umetniške dejavnosti me resnično veseli in popolnoma sprosti. Na pustovanju v letu 2013 bi rad uprizoril uličnega plesalca – trubadurja.«

Pa še klasično vprašanje za konec. Kako hitro teče tvoj »upokojski čas«? Imaš kakšen moder nasvet, kako v današnjem času najboljše preživeti vsak dan? Tudi tistega, ko nas vse boli, ko nam za nič ni, ko smo žalostni? Se te misli kdaj podijo po tvoji glavi? Glede na tvoj stalno veder obraz bi dejala, da le redko kdaj. Se motim?

»Bistvenih sprememb pri meni ni bilo. Aktivnosti na področju strelskega udeleževanja pomenijo dvakrat tedensko obisk strelišča, poleg preostalih obveznosti vodenja društva. Za vzdrževanje kondicije poskrbim s kolesarjenjem in pohodništvom prek planinske sekcije družbe, ne nazadnje tudi s »križarjenjem z jadnico« po Bresterniškem jezeru. Na vikendu pa skrbim za agrikulturo. Skratka, ni mi dolgčas. Sodim v skupino upokojencev, ki ima čas za vse.

Moje sporočilo je naslednje: Za vse si moraš vzeti čas!« 4

Spomladanski pohod sodelavcev in upokojencev OE Murska Sobota

Pripravljeni na pohod

V soboto, 31. marca, smo se sodelavci OE Murska Sobota, okrepljeni z našimi upokojenci, podali na naš tradicionalni spomladanski pohod po gričih in dolinah našega prelepega Prekmurja.

Pohod je letos potekal po Fuks grabi in njeni širši okolici. Fuks graba je goz-

dna učna pot z devetimi vsebinskimi točkami, na katerih so na zanimiv način prikazane naravne vrednote naših prekmurskih gozdov. Po ogledu le-teh smo se, seveda z vmesnim postankom na kmetiji Kozelin, odpravili do mejnega prehoda v Gerlincih in ob mejni reki Kučnici proti izhodišču našega pohoda v Korovcih. Pohod smo, polni vtisov in ob pričakovanju novega pohoda, končali ob zvokih frajtonarice. ⚡

Besedilo in fotografija: **Boštjan Rous**

Usodni daljnovod ali Vrana sovo, sova miško

Intervencija dežurne službe na OE Maribor z okolico

Medtem ko nas večina uživa zaslužen nočni spanec in si nabiramo moči za nov dan, predvsem pa za nove zmage, to za nekatere naše sodelavce ne velja.

Sem sodijo operaterji v distribucijskem centru vodenja, vodje pripravnosti (dežurstva), dežurni monterji in na hitro vpoklicane intervencijske ekipe monterjev, ki rešujejo probleme z nemoteno oskrbo z električno energijo ob večjih havarijah in izpadih električne energije zunaj delovnega časa.

Tako se je v noči s 30. maja na 31. maj 2012 zgodil dogodek, ki je povzročil kar trikratno prekinitev dobave električne energije na 20 kV daljnovodu v Dupleku. Dvakrat je delovala kratkostična (KS) zaščita, avtomatski ponovni vklop (APV) pa je daljnovod spet povrnil 'v življenje'.

Zaradi nepojasnjenih oziroma nerazumljivih kratkotrajnih prekinitev dobave električne energije in v želji, da se to v prihodnje ne bi več dogajalo, se je vodja

pripravljenosti odločil, da ugotovi vzrok omenjenih težav. Ob ponavljajočih se izpadih bi bila namreč motena oskrba velikega števila naših odjemalcev, vključno z šolo v Dupleku in drugih ustanov.

Tako je dežurni monter Igor Senekovič izvršil podroben pregled (obhod) daljnovoda. Odkritje, ki se mu je ponudilo na enem izmed stojnih mest daljnovoda, je bilo zelo zanimivo.

V želji po varni nočni malici se je namreč sova s pravkar ulovljeno miško povzdignila na vrh enega izmed stojnih mest omenjenega daljnovoda, na katerem je montiran tudi 20 kV ločilnik. Očitno je pri pristanku prišlo do stika med dvema fazama na ločilniku in daljnovod je ob treh zjutraj izpadel prvič. Ubogi žival-

ci sta poginili in pri tem ostali 'prilepljeni' na vrhu droga. Naslednji izpad daljnovoda se je zgodil približno ob peti uri zjutraj. Takrat je bilo že jutro in začele so se prebujati živali, ki si ob taki uri že iščejo zajtrk. Lahek, a usoden obrok hrane je tako ugledala vrana, ki se je takoj odločila za pristanek ob plenu. Tudi zanj je bil stik z 20 kilovolti usoden. Dežurni jo je našel poginulo tik ob daljnovodnem drogu. Za reševanje poginule sove (z miško v kljunu) pa smo morali ponovno izklopiti daljnovod, da smo jo lahko varno sneli. Krempļi so se ji namreč zarili globoko v vodnik.

Opisani dogodek je nazoren primer, s kakšnimi specifičnimi primeri se morajo ukvarjati naše dežurne službe v Elektru Maribor. Igra narave, živalskega sveta in njegovih zakonov je bila v tem primeru več kot očitna. Seveda pa to naših odjemalcev ne zanima; želijo in zahtevajo 100-odstotno zanesljivo oskrbo in kakovostno dobavo električne energije ter takim in podobnim dogodkom (ko kličejo v klicni center) po navadi sploh ne verjamejo. ⚡

Besedilo: **Matjaž Marko**
Fotografija: **Igor Senekovič**

Besedilo: Irena Podgrajšek

Obisk Vojvodine, nekdanje žitnice Jugoslavije

Sindikalni izlet z OE Ptuj

Naša nekdanja skupna domovina Jugoslavija je še vedno zanimiva točka sindikalnih izletov zaposlenih v naši družbi. Tokrat smo se podali na pot proti Republiki Srbiji, konkretnije v Vojvodino, ki je sestavljena iz 45 občin in 7 okrajev.

Sekajo jo tri velike plovne reke – Donava, Tisa in Sava, ki njeno ozemlje delijo na tri dele: na vzhodu se nahaja Banat, na severozahodu Bačka, na jugozahodu pa Srem. Za te tri regije so značilni: velika območja kakovostne obdelovalne zemlje, gospodarska in kulturna razvitost, velika gostota poseljenosti in demografska pisanost.

Junjski izlet OE Ptuj z gosti je trajal 3 dni. Kar dve noči smo prespali v Novem Sadu, v novem hotelu Aurora s pogledom na mogočno reko Donavo, ki teče skozi več držav. Vojvodina je ena izmed najbogatejših pokrajin Srbije. Ravnice, posajene s koruzo, sončnicami in z drugimi poljščinami, segajo v neskončnost in se zlijejo s horizontom.

Prehodi čez meje so zahtevali formalnosti, ki jih cariniki niso opustili. Toda čakanje na carini v klimatiziranem avtobusu, v dobri družbi in brez žeje je hitro minilo. Tudi sprehod do mejne policije smo z »levo roko« opravili.

Prvi postanek za ogled smo naredili v Vukovarju v Republiki Hrvaški. Zanimivo mesto, ki je med zadnjo vojno doživelo genocid. Beli križi na pokopališču in večna luč, posvečena žrtvam vojne na Ovčari, kjer je bilo umorjenih 200 civilistov, nemo govorijo o grozodejstvih, storjenih na pragu drugega tisočletja.

Prvo kosilo na Donavi z ribjo čorbo je bil začetek vsestranskih užitkov, ki nam jih je pripravila turistična agencija Oliver turizem in

Vojvodina. Kar hitro sem pozabila na grozodejstva v Vukovarju. Popoldanski vrvež v Novem Sadu sredi tedna pa mi je govoril o tem, da je mesto polno življenja. Strokovno vodenje lokalnega vodiča je pripomoglo, da smo se obiskovalci seznanili z zgodovino krajev, ki so bili zaradi naravnega bogastva vedno zanimivi za osvajalce. Prvi dan sindikalnega izleta smo končali z dobro večerjo v mestni gostilni. Večerni sprehod po mestu do hotela je bil zame koristen, saj mi je pretresel prepoln želodec.

Naslednjega dne smo obiskali pokrajino Banat in etnovasico Belo Blato, ki ima 1.200 prebivalcev trinajstih različnih nacij. Obdajajo ga rečni rokavi. Je kraj, kjer imajo postanek ptice selivke na svoji dolgi poti do Afrike. Skrbnik etnomuzeja, ki nas je seznanil z zgodovino in načinom življenja v tem delu Srbije, v katerem se je čas ustavil za 50 let, je dejal, da v tej vasi živijo predvsem ljudje, ki se ne ozirajo na nacionalne pripadnosti. Med seboj so le dobri sosede, govoreči najmanj 4 jezike. Število prebivalcev ostaja skozi čas enako.

Nadaljevali smo z obiskom salaša, nekdanje ravninske farme. Oči in duše so se nam spočile ob opazovanju prelepe okolice in domačih živali. Vse urejeno preprosto. Lesena ograja, za katero so se sprehajali: kokoši, osliček, kozica, konj in posebne vrste »kodrastih svinj – mongulice« – vse to me je spomnilo na domače dvorišče izpred veliko let.

Gospa Rada je predstavila življenje na farmi in postregla z lozo in golažem iz svinjine brez holesterola. Po kosilu smo posedeli pod murvami, ki so nas varovale pred močnim soncem, ter se čez čas odpravili na vožnjo z ladjico po naravnem rezervatu »Stari Begej – Carska bara«. Idilična narava, polna ptic in vodnih živali, ponovno mir, ki nas je obdajal, ter poznopopoldansko kosilo v domači lepo urejeni kafani ob igranju starogradskih pesmi je bil zaključek drugega dneva izleta. Pa ne za vse. Nekateri so ga zaključili na zabavi, ki je bila na trdnjavi Petrovaradin v jutranjih urah.

Lokalni vodič, gospod Ilija, nas je spremljal še zadnji dan izleta. Popeljal nas je na zunanji ogled Petrovaradinske trdnjave. Zgradili so jo Avstrijci za boj proti Otomanskemu cesarstvu v osemnajstem stoletju. Leži na majhnem griču nad Donavo. Iz nje je čudovit pogled, ki sega do obrobja Fruške gore in Beograda. Nekaj besed je namenil dogodkom iz zadnje vojne ter o bombardiranju mesta in rafinerije, ki še danes onesnažuje podtalnico mesta.

Pot smo nadaljevali do Sremskih Karlovcev, ki imajo veliko znamenitosti, in je izobraževalno središče. To je kraj, kjer se izobražujejo pravoslavni duhovniki v stavbah, zgrajenih v začetku devetnajstega stoletja. Ob tej priložnosti smo še pogledali v manastir Krušedol, kjer počivajo pomembni ljudje srbske zgodovine in duhovni voditelji.

Izlet se je počasi končeval. Sledilo je še zadnje skupno kosilo. Ustavili smo se na Fruški gori pri vinogradniški družini Kovačević v slikovitem Irigu. Pri njih je tradicija pridelave vin stara že več kot 100 let. Ob gurmanskem kosilu v lepo urejenem novem gostišču so nam postregli še s petimi vini. Bermet, specialno aromatizirano vino, ki so nam ga postregli ob sladici, je menda znan tudi vrhu slovenske politike, je dejala direktorica gostišča. Vsa vina je bilo mogoče tudi kupiti. Seveda nisem domov odšla brez tega vina.

Veliko lepega smo doživeli na tem izletu. Kupili spominke. Prelepa narava, dobra hrana, okusno pijača, dobra volja, polno smeha, razdelitev avtobusnih potnikov na tiste iz »šok sobe in na druge« je bila tridnevna sprostitev, ki nas je ob prihodu v domovino navdala z energijo, ki bo delovala še nekaj časa.

Kot gostja sem se v družbi sodelavcev iz OE Ptuj ponovno dobro počutila. Hvala za prijetno druženje. Čestitke sindikatu in vsem drugim za odlično organizacijo izleta.

Želim si biti v vaši družbi še velikokrat. ⚡

Besedilo: **Cvetka Kolmanič** • Fotografija: **Zdenka Vrščič**

Kar nekaj pivcev piva za dinar

Izlet zaposlenih SE Ljutomer v Bratislavo

Ob rani jutranji uri 20. aprila 2012 smo iz naše SE Ljutomer krenili na pot do Bratislave. Kot je naša navada, je po kakšnih dveh urah vožnje treba zajtrkovati – na izletu pač ne moreš uživati z lačnim želodcem.

Zgodovinska mizica

V okolici Dunaja smo se ustavili in po vsakoletnem ritualu najprej iz »trebuha« avtobusa prinesli »zgodovinsko mizico«, ki že dolga leta vsa majava potuje z nami. Na njej so se znašle dobrote, s katerimi smo potešili naše lačne želodce.

Od Dunaja do Bratislave so naše zanimanje vzbujale vetrnice za proizvodnjo električnega toka, ki so kot mogočni mlini razporejene po ravnih poljih. Zakaj to pri nas ni mogoče?

Rimljani, Germani, Slovani ...

Vodička nas je sproti seznanjala z znamenitostmi in zgodovino pokrajin, skozi katere smo potovali. Tako smo prispeli v Bratislavo, mesto z bogato zgodovinsko dediščino. Najprej smo si ogledali mogočni grad na hribu, od koder je razgled čez celotno mesto. Tu so številne cerkve, palače, mestna hiša, narodno gledališče, bratislavski vodnjak in zgradba slovaškega radia v obliki narobe obrnjene piramide. Peljali smo se mimo doma predsednika države in po izobešeni zastavi ugotavljali, da je predsednik doma. Zgodovina mesta se je začela pisati med letoma 400 in 50 pr. n. št. s prvimi prebivalci Kelti. Sledili so Rimljani, Germani in Slovani. Leta 907 je mesto postalo del Madžarske. V katedrali sv. Martina so kronali madžarske kralje. Po 1. svetovni vojni je mesto postalo del Češkoslovaške, ki pa se je v letu 1969

Ogled gradu

razdelilo na dve federalni enoti; tako je Bratislava postala glavno mesto Slovaške.

Bratislava nekoč in danes

Zanimiva je primerjava Češkoslovaške iz pred več kot 30 let, ko smo jo obiskali nekateri od današnjih udeležencev izleta, s podobo Slovaške danes. Takratne majhne trgovine so zamenjale velika nakupovalna središča, v katerih lahko v pritličju kupiš mercedesa. Avtomobili vseh znamk so zamenjali takratne škode, trabante in lade. Urejeni in nasmejani trgovci namesto mrkih in turobnih obrazov takratnih trgovcev in gostincev. Spominjam se dogodka, ko moški v običajni lokal niso smeli v hlačah iz džinsa in ko v lokalu niso smeli biti preveč glasni. Za naš takratni dinar si lahko častil kar nekaj pivcev piva. Danes pa se Bratislava lahko primerja z drugimi velemesti Evrope. Proti večeru smo se odpravili na drugi konec Bratislave, v hotel Baronka, kjer smo

večerjali po našem okusu, brez sladkane solate, in prenočili.

Červeny Kamen

Po zajtrku naslednjega dne smo izkoristili nekaj prostega časa za zadnji sprehod po mestu in manjše nakupe. Cene so podobne našim, zato za nakupovanje ni bilo prevelikega interesa. Sledila je vožnja do srednjeveškega gradu Červeny Kamen. Grad so zgradili sredi malokarpatskega vinorodnega gričevja. Mogočna stavba ima bogato opremljeno notranjost in velikanske kleti, ki so služile lastnikom kot skladišča trgovskega blaga. Nato smo se ustavili v vinski kleti, ki so jo pred nekaj stoletji zgradili lastniki gradu Červeny Kamen, kjer so hranili vino. Ob svečah smo pokušali nekaj vrhunskih vin, ki so pridelana iz grozdja dozorelega na trtah v okolici. Sledila sta kosilo in vračanje proti domu, kamor smo z lepimi vtisi prispeli v poznih urah. ⚡

Besedilo in fotografije: **Dragan Radulović**

Študent naj vsaj en semester preživi v tujini

»The 2011 Graduation Ceremony 2011, Cranfield University«

V prejšnji številki sem zapisal tudi nekaj o vasi Cranfield. Napisal sem, da ima Cranfield univerzo, univerza kampus za študente in profesorje, letališče in tehnološki park. Zapisati, da ima vas univerzo, je »malo tako«, pravilneje bi bilo zapisati, da je univerza nastala na območju vasi.

Središče kampusa univerze je približno 1,5 km od vasi Cranfield po zračni liniji in približno 5 km po lokalnih cestah. Med vasjo in kampusom je organiziran avtobusni prevoz. Kampus je edinstven v Združenem kraljestvu, ker ima letališče (Cranfield Airport), ki ga za izobraževanje in raziskave uporablja univerza. V prostorih univerze je veliki simulator za praktično usposabljanje pilotov, v sklopu letališča pa šola za pilote.

Zgodovina univerze

Nastanek Cranfield University sega v leto 1937, ko je bila na območju vasi Cranfield ustanovljena baza kraljevih zračnih sil (Royal Air Force, vsem dobro znana okrajšava RAF) RAF Cranfield. Iz baze RAF Cranfield je bil leta 1946 ustanovljen College of Aeronautics. Ta dogodek se šteje kot začetek delovanja univerze. Danes je Cranfield University britanska podiplomska in raziskovalna univerza. Poenostavljeno zapisano in prevedeno v smislu nam znanega izobraževalnega sistema, ima univerza danes pet fakultet, in sicer: tehnično (ki je nastala neposredno iz College of Aeronautics, torej pogojno rečeno strojno fakulteto), uporabnih ved, menedžmenta, medicinsko ter fakulteto za obrambo in varnost.

Kape v zraku

Pred slovesnostjo

Vodstvo univerze

Prva rektorja sta bila Lord Kings Norton in Lord Vincent of Coleshill. Rektorica univerze je Barbara Scott Young, Baroness Young of Old Scone, ki je članica Hiše lordov (House of Lords). House of Lords je zgornji dom britanskega parlamenta. Gospa Barbara Scott Young je leta 1997 dobila naziv članice najvišjega plemstva v Angliji in je tako postala Baroness Young of Old Scone. Leta 2010 je bila imenovana za rektorico Cranfield University.

Grb univerze

Grb univerze ima, kot se po najboljši heraldični tradiciji spodobi, vse, kar mora imeti grb, da pove čim več o univerzi. Ime vasi Cranfield je namreč sestavljeno iz dveh angleških besed, in sicer besede crane (žerjav, pri starih ljudstvih sveta ptica, čigava energija in moč se razprostira skozi vse leto, vendar le v času dnevne svetlobe) in besede field (polje), kar nakazuje, da je bilo nekoč tukaj polje, polno svetih ptic. Zato grb univerze nosita dva

bela žerjava. Tri veje v grbu predstavljajo tri osnovne znanosti univerze, in sicer tehniko, tehnologijo ter menedžment. Moto univerze (v latinščini, zapisan tudi na grb) je: *Post Nubes Lux* oziroma *Out of darkness light* (Po temi luč).

Žezlo univerze in cerkveni uslužbenec

Posebnost v slovesnosti podelitve diplom je cerkveni uslužbenec, ki na ceremonijo prinese in po končani slovesnosti odnese žezlo. Žezlo, ki so ga izdelali člani profsorskega zbora in študentje leta 1970, daje slovesnosti posebni pomen in ima simbolno funkcijo. Vloga cerkvenega uslužbenca v preteklosti je bila, da vlada župljanom in jih drži v pokorščini. Med slovesnostjo podelitve diplom in priznanj žezlo poudarja vlogo univerze in avtoriteto rektorja. Že od začetka slovesnosti nosi žezlo isti cerkveni uslužbenec.

Tehnološki park

Tehnološki park in univerza sta tesno povezana. Novi poslovni inkubatorski center je bil odprt leta 2005. Leta 2007 se je v sodelovanju z univerzo začel fazni razvoj tehnološkega parka. V tehnološkem parku imajo svoje raziskovalne centre znana podjetja, kot je Nissan, in veliko manjših podjetij.

»Graduation 2011«

Slovesnost podelitve diplom je bila 10. junija leta 2011 v za to priložnost posebej urejeni športni dvorani. Priprave na slovesnost so se za nas začele veliko prej. Najprej nakup letalskih vozovnic, rezervacije prenočišč, izdelava okvirnega programa potovanja in prebivanja, pozorno prebiranje navodil za slovesnost, kako se obleči za slovesnost (diplomanti dobijo od univerze za to priložnost posebna tradicionalna in slovesna oblačila ter kape), kaj lahko in česa ne na slovesnosti ... in potem slovesnost. Slovesnost je potekala natanko po programu, brez zapletov, kljub velikemu številu občinstva, diplomantov in profsorskega zbora. Natančno je bilo predvideno, kako je kdo od članov profsorskega zbora in diplomantov oblečen (barvna kombinacija oblačila pomeni položaj v profsorskem zboru oziroma končano stopnjo izobraz-

Motor letala Concorde

Univerzitetna knjižnica

be diplomanta), kje kdo sedi in kaj počne. Učna ura organizacije in prava paša za oči hkrati. Enkratno doživetje.

Osebnost ali namesto zaključka

Tisti 10. junij 2011 je bil praznični dan za celotno univerzo. Natančneje zapisano, skoraj za celotno univerzo. Skoraj. Po končani slovesnosti mi je hčera pokazala, kje so laboratoriji, učilnice in veliki simulator za učenje letenja. V eni izmed učilnic sva srečala hčerinega kolega, leto dni mlajšega študenta Fakultete za strojništvo iz Ljubljane, ki je bil na študentski izmenjavi. Tisti dan je izkoristil za učenje. Za njega je bil navadni delovni dan. Danes je študij v tujini, med drugim, tudi privilegij. Komisija EU pa bo predlagala, da naj vsak študent vsaj en semester preživi v tujini. Očitno se je zavedal privilegija in ponujene priložnosti, da prek programa med-

narodne izmenjave študentov leto dni študira v tujini, finančne komponente letnega ter dejstva, da če katerega izmed izpitov ne narediš, ni »popravca«. Druga izpitnega roka preprosto ni. Izpit ali narediš ali ga ne narediš v terminu, ki je enkratno določen. Negativna ocena na enem izmed izpitov pomeni izgubo šolskega leta. O vseh drugih posledicah (finančnih, psiholoških, socialnih ...) nikoli nisem premleval do konca. Ni mi bilo treba. Včasih se sprašujem, ali se ni v eni izmed vedno odprtih učilnic ali v katerem izmed laboratorijev nekega junija leta 2010 učila tudi moja hčera, medtem ko so njeni leto dni starejši kolegi slovesno metali kape v zrak.

To je bila pot do slovesnosti, do trenutka na odru, ko ti za učni uspeh v roko seže Baroness Young of Old Scone, do možnosti, da najprej za hip pogledaš proti nebu in potem tudi ti v višino zalučáš svojo kapo. ⚡

Besedilo: Irena Ahej • Fotografija: Darko Dimc

Pozitivno presenečeni

Vtisi iz sindikalnega izleta po Poljski

Na Območni enoti Slovenska Bistrica smo za sindikalni izlet izbrali Poljsko. To je država z nekaj več kot 38 milijoni prebivalcev na okoli 320.000 kvadratnih kilometrih. 80 odstotkov države je ravnina, lahko pa se pohvali z vrhovi, ki segajo do 2499 m –Visoke Tatire (gorska veriga med Slovaško in Poljsko). To je država, ki pravzaprav nima etičnih manjšin, saj je 96 odstotkov Poljakov, za katere velja, da je skoraj 70 odstotkov prebivalstva zelo vernega.

Nočna vožnja nas je vodila prek Avstrije in Slovaške do kraja Zakopane, ki so središče poljskega športnega zimskega turizma. Ogledali smo si čudovito gorsko pokrajino, skakalnico in slikovito staro mestno jedro. Lesene tradicionalne hiše z območja Zakopan iz 19. stoletja so prava paša za oči. Polne ulice barov, trgovinic in konjskih vpreg so na nas naredili prijeten prvi vtis.

Med nadaljevanjem poti smo se na postanku okrepčali s slastno malico. Pot smo nadaljevali do rudnika soli, imenovanega Wieliczka, katerega tradicija pridobivanja soli sega v srednji vek, danes pa se rudniški rovi v devetih nadstropjih spuščajo do globine 400 m. Turistom so na voljo za ogled le tri nadstropja. Stalna temperatura v rudniku je 13 °C. V podzemnih sobah in dvoranh se prirejajo koncerti, konference in športna tekmovanja. Po ogledu rudnika smo se zapeljali v mesto Krakov, kjer smo se namestili v strogem središču mesta in uživali v nočnem utripu mesta.

Po poznem zajtrku je sledil ogled Krakowa, ki velja za enega najlepših evropskih

mest, ki je pod zaščito UNESCO-A. Mesto z okoli 800.000 (z okolico 1,3 milijona) prebivalci danes privlači vse več mladih. Sem prihajajo študirat na priznane univerze in uživati življenje, ki ga Krakov nudi svojim prebivalcem. Mesto namreč slovi po tem, da ima največje število lokalo na kvadratni meter ulice na svetu ter odlično in pestro nočno življenje. Je tudi mesto z drugo najstarejšo univerzo v tem delu Evrope –Jagellonsko univerzo, ki je bila včasih poimenovana »biser vseh znanj«. Vanjo je hodil poleg znanega matematika in astronoma Nikolaja Kopernika tudi priljubljeni papež Janez Pavel II.

Druga pomembna znamenitost tega mesta je Wawelski grad, v katerem je pokopan pred kratkim umrl predsedniški par Kaczynski. Poleg pomembnih kulturnih spomenikov iz mestnega jedra smo si ogledali Barbakon, Marijino cerkev, ki je ena izmed najlepših gotičnih cerkev na Poljskem. Z enega izmed dveh zvonikov se vsako polno uro oglasi trobentač, ki zaigra znano krakovsko melodijo. Popoldne smo imeli čas zase, nato je sledila tradicionalna večerja v eni izmed židovskih restavracij.

Tretji dan smo se zapeljali do kraja Oswiecim, kjer se je nahajalo zloglasno koncentracijsko taborišče Auschwitz. V spremstvu lokalnega vodnika smo videli prostore, barake in slišali tragične zgodbe, ki jih je doživelo taborišče.

Da nismo zapustili Poljske v mračnem vzdušju, pa smo si ob koncu izleta privoščili ogled pivovarne Żywiec, kjer smo poleg obiska modernega muzeja poskusili tudi njihovo pivo. Po poznem kosilu je sledila vožnja proti domu, kamor smo prispeli v poznih nočnih urah.

Nad Poljsko smo bili zelo pozitivno presenečeni in večina je po izletu svoj pogled do te države močno spremenila. Vesela družba je bila enotnega mnenja, da je bila izbira lokacije odlična in da smo skupaj preživeli krasen konec tedna. ⚡

Upokojitve

Boris Novak	OE Maribor z okolico
Branko Gider	OE Murska Sobota
Tatjana Žurman	Uprava
Terezija Robič	SE Maribor

Novi sodelavci

Luka Muster	Pomožni delavec	SE Maribor
Mitja Salmič	Pomožni delavec	SE Maribor
Rudi Pinter	Pomožni delavec	SE Maribor
Anton Zašler	Pomožni delavec	SE Maribor
Ivan Peklar	Pomožni delavec	SE Maribor
Matjaž Krajnc	Pomožni delavec	SE Maribor
Matej Jeza	Pomožni delavec	SE Maribor
Karel Vindiš	Pomožni delavec	SE Maribor
Franci Rauter	Pomožni delavec	SE Maribor
Miran Topolovec	Pomožni delavec	SE Maribor
Boštjan Toplak	Voznik - strojnik	SE Maribor
Ahmet Morina	Voznik - strojnik	SE Maribor
Robert Potočnik	Voznik - strojnik	SE Maribor
Rudolf Pavlič	Voznik - strojnik	SE Maribor
Milan Čirič	Pomožni delavec	SE Ljutomer
Miran Senčar	Pomožni delavec	SE Ljutomer
Miran Košič	Pomožni delavec	SE Ljutomer
Borut Cokan	Pomožni delavec	SE Ljutomer
Štefan Horvat	Pomožni delavec	SE Ljutomer
Marko Cvetko	Voznik - strojnik	SE Ljutomer
Tomaž Novak	Voznik - strojnik	SE Ljutomer
Slavko Čirič	Zidar	SE Ljutomer
Gregor Petek	Gradbeni referent	SE Maribor
Irena Krebs	Gradbeni referent	SE Maribor
Robert Hauptman	Samostojni gradbeni referent	SE Maribor

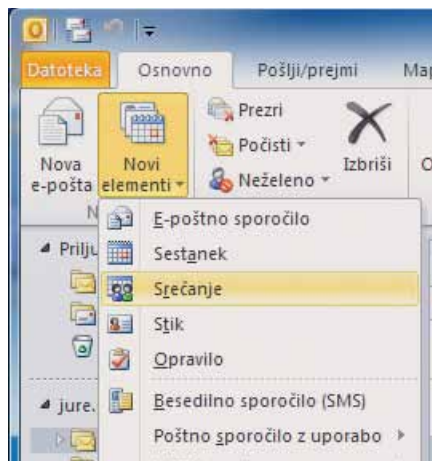
Nasvet za Outlook 2010

Sklic sestanka

Program za prebiranje elektronske pošte Microsoft Outlook nam lahko pomaga pri organiziranju sestankov. Z njegovo pomočjo lahko pošljemo povabila na sestanek in spremljamo odgovore povabljenecv.

Kako?

Sestanek skličemo tako, da v zavihku »Osnovno« v razdelku »Novo« kliknemo na »Novi elementi« in izberemo »Srečanje«. Odpre se nam okno, v katerem izberemo udeležence, mesto in čas sestanka. S klikom na »Pošlji« se povabila dostavijo naslovnikom.

Povratne informacije

Povabljeni lahko povabilo sprejme, predlaga spremembo časa ali povabilo zavrne. Te možnosti so na vrhu prejetega sporočila (vabila). Organizator sestanka s tem dobi povratne informacije o udeležbi na sestanku.

Pregled odzivov

Organizator lahko na koledarju preveri, kdo vse se bo udeležil sestanka. S klikom na termin sestanka se mu v orodni vrstici pojavi gumb »Sledenje«. Klik na »Sledenje« odpre okno s pregledom vseh udeležencev in njihovih odgovorov. V spodnjem delu okna vidimo povzetek, ki pove, koliko udeležencev smo povabili, koliko jih je povabilo sprejelo in koliko zavrnilo.

Prednost takšnega organiziranja sestankov je v tem, da ko naslovnik potrdi prisotnost, se mu v koledar doda opomnik za sestanek. Ta opomnik je viden na desni strani programa pod koledarjem. Opomnik se sproži 15 minut pred sestankom, če ni nastavljeno drugače. Čas za opomnik nastavi organizator sestanka, vendar ima vsak povabljenec možnost, da si prilagodi to nastavitev. ⚡

Besedilo: **Jure Brunec**

Iščemo naj fotografijo poletja

Fotografski razpis

Radi fotografirate in bi želeli svoje fotografije pokazati tudi drugim? Za zaposlene Elektra Maribor smo pripravili nov nagradni razpis za »naj fotografijo poletja«.

Tema: Omrežje Elektra Maribor

Opis teme: Vsebina fotografije mora biti povezana z omrežjem oz. objekti in dejavnostmi naše družbe. Fotografija mora biti narejena na območju, ki ga Elektro Maribor pokriva.

Čas razpisa: od 15. julija do 25. avgusta.

Kdo se lahko prijavi: zaposleni v družbi Elektro Maribor, d. d.

Prijava mora biti podana v dveh enakih izvodih in mora vsebovati:

- fotografijo, natisnjeno na format A4;
- naslov fotografije (na zadnji strani fotografije);
- natančno lokacijo, na kateri je bila fotografija posneta – zaželeno ime objekta (na zadnji strani fotografije);
- ime, priimek avtorja, enoto, v kateri je zaposlen, kontaktni telefon in/ali elektronski naslov (na zadnji strani fotografije).

Prijava pošljite v zaprti kuverti v službo za odnose z javnostmi s pripisom »za natečaj«.

Komisija: člani uredniškega odbora Infotoka

Objava: Prijava na razpis pomeni, da se lahko fotografija brez dodatnega dovoljenja avtorja objavi v Infotoku in e-infotoku. Pred objavo vas bomo pozvali za oddajo fotografije v elektronski obliki (velikost vsaj 1 Mb).

Nagrade:

1. mesto: dvodnevni najem našega počitniškega objekta po dogovoru (v terminu, ki ni zaseden)

2. in 3. mesto: merilnik porabe električne energije

4. in 5. mesto: promocijsko gradivo družbe Vabljeni! ⚡

Besedilo: **Karin Zagornik**

Besedilo: Karin Zagomilšek

Sonce, jaz in ti – energija zate in zame

Nagrajenci fotografskega razpisa

Na fotografski razpis s temo 'pomlad je prišla' smo prejeli osemnajst fotografij, ki so se potegovala za »Naj fotografijo pomladi«. In katere so bile najboljše fotografije?

Prvo mesto:

Naslov fotografije: Sonce, jaz in ti – energija zate in zame

Avtor: Marjana Gredin

Drugo mesto:

Naslov fotografije: Parčkanje

Avtor: Dejan Zemljič

Tretje mesto:

Naslov fotografije: Opazovanje prebujanja narave in žuželk

Avtor: Marjana Gredin

Četrto mesto:

Naslov fotografije: Pomladanski počitek

Avtor: Dejan Zemljič

Peto mesto:

Naslov fotografije: Trobentice

Avtor: Alojz Lešnik

Peto mesto:

Naslov fotografije: Pogled na svet iz druge strani ograje

Avtor: Marjana Gredin ⚡

Prvo mesto

Drugo mesto

Tretje mesto

Četrto mesto

Peto mesto

Peto mesto

Nagrajencem iskreno čestitamo. O nagradi bodo pisno obveščeni. Vse ostale pa vabimo, da pošljejo svoje fotografije na razpis za naj fotografijo poletja.

Interno komuniciranje v druŹbi Elektro Maribor pod drobnogledom

Raziskava o uĉinkovitosti internega komuniciranja v druŹbi Elektro Maribor

Izzivi današnjega globalnega okolja narekujejo nenehno spreminjanje organizacij. Pri tem pa niso dovolj Źe tako domiselne strategije, ĉe jih zaposleni niso pripravljeni ali sposobni uresniĉiti. Zaposleni sicer postajajo vse bolj izobraŹeni in prinaŹajo novo znanje ter kapital v podjetje, toda le s pomoĉjo povratnih informacij od vodstva o izvajanju delovnih nalog ter o naĉrtih in ciljih organizacije bodo zaposleni svoje delo lahko opravljali uĉinkovito in uspeŹno.

Prav ta povezava med uĉinkovitim internim komuniciranjem in uspeŹnostjo podjetja je bil glavni namen raziskave, ki jo je v Elektru Maribor izvajala Karmen Źnidarko, diplomantka Mednarodne fakultete za druŹbene in poslovne Źtudije v Celju. Avtorica je pred raziskavo izpostavila problem, ki se pojavlja v organizacijah, in sicer: dandanes menedŹment namenja nezadostno pozornost internemu komuniciranju, kar pa povzroĉa nasprotovanja, nesporazume in konflikte posameznih skupin ter posameznikov v

organizaciji. Zato je na tej osnovi Źelela ugotoviti, kako interno komuniciranje deluje v praksi.

Menila je, da za uspeŹno reŹevanje opredeljene problematike potrebujemo odgovore na naslednja pomembna vpraŹanja:

- Katerih oblik in orodij internega komuniciranja se najpogosteje posluŹujejo zaposleni?
- V kolikŹni meri so zaposleni zadovoljni z informacijami, ki jih dobijo od nadrejenih in drugih zaposlenih oz. drugih obmoĉnih in storitvenih enot?
- Kaj je po njihovem mnenju pozitivna lastnost internih sestankov in kaj si Źelijo spremeniti?
- KakŹni so medsebojni odnosi v podjetju in kaj je po njihovem mnenju vzrok za konflikte in poslediĉno slabe odnose?
- Kateri stil vodenja uporabljajo vodje in/ali motivacijski dejavniki, ki jih uporabljajo, zaposlene res motivirajo?

Prav tako so bila vpraŹanja v anketnem vpraŹalniku povezana predvsem z dostopnostjo informacij za delo, s povratnimi informacijami sodelavcev ter z odnosi med nadrejenimi in podrejenimi, ki delo opravljajo na pribliŹno isti ravni hierarhijskega podjetja.

Raziskava se je izvajala v marcu 2012 v vseh enotah druŹbe Elektro Maribor. Od razposlanih 800 izvodov je avtorica prejela 316 pravilno reŹenih anket oziroma 38,77 %.

Temeljne ugotovitve raziskave

Avtorica je ugotovila, da je interno komuniciranje v naŹi druŹbi v osnovi zelo dobro zasnovano, saj zaposleni uporabljajo veĉino oblik internega komuniciranja, toda na doloĉenih podroĉjih se pojavljajo pomanjkljivosti, ki bi jih bilo treba odpraviti. Le popolnoma uĉinkovita interna komunikacija bo namreĉ za-

poslenim v veliko pomoĉ pri doseganju zastavljenih ciljev tudi v prihodnje.

Skozi celotno raziskavo je avtorica ugotavljala, kakŹnih sprememb si zaposleni na tem podroĉju Źelijo, ter kritiĉne toĉke, ki so jih zaposleni s pomoĉjo danih predlogov potrdili.

Z analizo izsledkov je v nekaterih enotah druŹbe Elektra Maribor opazila pomanjkljivosti v dostopnosti informacij za delo, odnosih med nadrejenimi in podrejenimi, izvajanju internih sestankov, v sodelovanju pri oblikovanju ciljev podjetja ter pri reŹevanju problemov, ki se med delom pojavljajo. Avtorica ugotavlja, da je prav nereŹevanje teh problemov glavni vzrok slabih odnosov med sodelavci v podjetju. Zato je podala lastne predloge, ki bi pripomogli k sodelovanju in zadovoljstvu zaposlenih z vodstvom pa tudi nasprotno. Podani so bili na vseh podroĉjih raziskave, saj verjame v njihovo uĉinkovitost ob morebitni uvedbi.

Da bi se lahko ti izsledki tudi izmerili, je predlagala, da bi se v prenovi sistema internega komuniciranja vkljuĉili tudi:

- sprotni nadzor ocenjevanja vpeljanih reŹitev, ki jih je predlagala;
- uvedba letne analize uspeŹnosti internega komuniciranja.

Avtorica meni, da se vodstvo Elektra Maribor zaveda pomembnosti zadovoljnih in motiviranih zaposlenih. Uĉinkovita interna komunikacija pa je tisti dejavnik, ki drŹi ĉlane druŹbe skupaj. Za doseganje tega je pomembna pravilna vodstvena komunikacija, ki bo znala motivirati in navduŹiti zaposlene. Le tako bo postalo delovanje druŹbe odprto do vseh zaposlenih, kar pa podjetju lahko zagotavlja lojalnost in pripadnost zaposlenih ter s tem uspeŹno uresniĉevanje poslanstva druŹbe. ⚡

Povprečna ocena predlogov za izboljšanje internega komuniciranja

Povprečna ocena od 1 do 5	Več internih sestankov	Več kratkih sporočil na oglasni deski	Več letnih razgovorov z vodjem	Več družabnih srečanj	Več informacij preko elektronskih medijev	Boljša preglednost prejetih informacij preko okrožnic in intraneta	Več povratnih informacij iz strani vodstva	Več sodelovanja z vodstvom pri oblikovanju ciljev podjetja	Več motivacije za delo
Uprava	3,77	2,98	3,39	3,64	3,94	3,86	4,41	4,02	4,30
OE Maribor	3,65	3,53	3,50	3,89	3,61	3,81	4,40	4,23	4,26
OE Slovenska Bistrica	3,46	3,49	3,60	4,06	3,54	3,71	4,20	4,00	4,06
OE Ptuj	4,00	3,59	3,78	4,22	3,84	3,78	4,31	3,84	4,25
OE Gornja Radgona	3,25	3,30	3,40	3,65	3,30	3,10	4,20	3,90	3,80
OE Murska Sobota	3,09	3,37	3,33	4,14	3,51	3,56	3,93	3,70	3,81
SE Ljutomer	3,33	3,67	3,39	3,94	3,72	3,89	4,33	4,28	4,44
SE Maribor	3,28	3,45	3,55	3,88	3,80	3,98	4,30	4,15	4,20
Skupno povprečje ocen	3,48	3,42	3,49	3,93	3,66	3,71	4,26	4,01	4,14

Spominjali se jih bomo...

Zlatko Novak

(roj. 9. 4. 1968, † 4. 6. 2012)

V 45. letu nas je zapustil dolgoletni sodelavec Zlatko Novak. Za vedno se je poslovil od svojega kolektiva OE Ptuj, v katerem je deloval več kot 25 let kot monter za omrežje. Ob svojem delu se je skupaj s svojimi sodelavci srečeval s številnimi težavnimi nalogami; med njimi še posebej velja omeniti elektrifikacijo težko dostopnih terenov. Znal je učinkovito premagovati številne težave, povezane s terenskim delom. S svojo odprto naravo in komunikativnostjo je bil prijeten sogovornik in nesebičen sodelavec. Vendar ga je usodna nesreča ločila od podjetja in njegovih najbližjih. Sodelavci OE Ptuj smo hvaležni za ves njegov trud, za vse delo, ki ga je naredil za skupno rast in napredek podjetja ter za naše odjemalce. Pogrešali ga bomo. ⚡

Bojan DEBELJAK

(roj. 10. 6. 1969, † 17. 5. 2012)

V maju 2012 smo se poslovili od našega dolgoletnega sodelavca Bojana Debeljaka. Bojan je bil več kot 20 let zaposlen v podjetju Elektro Maribor, in sicer na OE Maribor z okolico. Kot pomožni monter je nazadnje delal v oddelku Vzdrževanje in nadzor, na Nadzorništvu Levi breg. S svojim vestnim delom na terenu je prispeval svoj kamenček v mozaiku vseh za-dolžitev, ki so nam dodeljene za zagotavljanje brezhibne in kakovostne dobave električne energije do naših odjemalcev. Vendar pa Bojanu kratkotrajna in huda bolezen ni več dovolila druženja s sodelavci, prijatelji, z znanci in predvsem z njegovo družino. Ohranili ga bomo v lepem spominu. Bojan, počivaj v miru. ⚡

Infotok je tiskan na 100% recikliranem papirju **Cyclus Offset** z evropskim znakom za okolje DK/11/1.

Z izbiro recikliranega papirja Cyclus namesto navadnega smo s to naklado Infotoka okolje razbremenili za

73 kg CO₂

in prihranili

1.042 kWh električne energije

4.686 litrov vode

363 kg lesa.

Vir: www.arjowigginsgraphics.com

Prihodnost je že tu!

Zelena energija za
električna vozila

KOBE & WERK

www.elektro-maribor.si

Zelena energija za električna vozila

V Elektru Maribor zavzeto vstopamo na področje trajnostnega razvoja z blagovno znamko E-Mobil.

Vzpostavljamo mrežo polnilnih postaj za vozila na električni pogon, prvi v Sloveniji pa smo na ceste pripeljali velikoserijski električni avtomobil.

www.elektro-maribor.si

ELEKTRO MARIBOR

Energija zame!

***Sonce, jaz in ti –
energija zate in zame***
Marjana Gredin